
**KARJANHOITAJAN TYÖNKUVA
LYPSYKARJATILOILLA**

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

Mustiala, kevät 2013

Maria Salmi

MUSTIALA

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma
Maatilatalouden suuntautumisvaihtoehto

Tekijä	Maria Salmi	Vuosi 2013
Työn nimi	Karjanhoitajan työnkuva lypsykarjatilolla	

TIIVISTELMÄ

Tein opinnäytetyöni Huomisen osaajat -hankkeen toimeksiannosta. Keskeisimpinä tavoitteina työssäni oli selvittää mitä toiveita ja tarpeita lypsykarjatililla on työntekijän suhteen. Tavoitteena oli myös tehdä lypsykarjatililla työskentely tunnetummaksi sekä etsiä keinoja miten lypsykarjatilat saisivat osaavia työntekijöitä. Työllä haluttiin myös kertoa valmiille agrologeille lypsykarjatilalla työskentelystä yhtenä työllistymisen mahdollisuutena.

Opistotason maatalouskoulutus aloitettiin Mustialassa 1908. Tämä koulutus tähtäsi maatalousneuvojakoulutukseen eli agrologin koulutukseen. Vuosien varrella maatalousopistoja perustettiin lisää. 2000-luvun alkaessa ammattikorkeakoulutusverkosto uudistettiin ja muodostui suuria alueellisia koulutuskeskuksia. Nykyisin agrologiksi voi opiskella Hämeen, Jyväskylän, Oulun seudun, Rovaniemen, Seinäjoen ja Savonia-ammattikorkeakouluissa.

Karjanhoitajan työnkuva on hyvin laaja. Tilalla tulee lypsyn lisäksi osata tehdä kiimantarkkailua, hoitaa vasikoita, ajaa traktoria, tehdä apetta ja tuntea naudan terveyteen liittyvät asiat. Työntekijällä olisi hyvä olla alan koulutus tai työkokemusta alalta. Yhtenä tärkeänä asiana tulee myös naudan lajityypillisen käytöksen tunteminen. Se helpottaa eläinten käsittelyä, vähentää niiden stressiä mikä taas osaltaan vähentää vaarallisten tilanteiden syntyä, jolloin työskentely eläinten kanssa on turvallista.

Lypsykarjatilaille halutaan töihin luotettava henkilö, joka on omaaloitteinen ja jolla on ongelmanratkaisukykyä. Työntekijäksi halutaan henkilö, joka tietää nautojen sairauksista ja ruokinnasta. Käytännön töissä on tärkeää, että työntekijä hallitsee eläinten seurannan, lypsyn, lääkinnän sekä tietokoneen käytön. Opiskeleville agrologeille olisi tuotava esille mahdollisuus työskennellä lypsykarjatilalla karjanhoitajana valmistumisen jälkeen.

Avainsanat Karjanhoitajat, työnkuva, lypsykarjatilat, automaattilypsy, lypsyasemat

Sivut 28 s. + liitteet 16 s.

MUSTIALA

Degree Programme in Agricultural and Rural Industries

Agriculture Option

Author	Maria Salmi	Year 2013
Subject of Bachelor's thesis	Job description of cattle keeper	

ABSTRACT

I made my Bachelors thesis for Huomisen osaajat-project. The key objective of this work was to ask what hopes and needs milk production farmers have for their worker. One main goal was to make working in milk production farms more recognizable and find ways to get better workers for milk production farms. With this work I also want to tell to graduate of Bachelor of Natural Resources that they have possibility to work on dairy farms.

Polytechnic level agricultural training started in Mustiala 1908. The target of this training was to graduate agricultural advisors. During years more educational units for agricultural degrees were established. In the beginning of the 2000`s they reformed the polytechnic education and the result was that they formed large regional training centers. Nowadays you can study agriculture in Häme, Jyväskylä, Oulun seudun, Rovaniemen, Seinäjoen and Savonia university of applied sciences.

The job description of a stockperson is very wide. In the farm in addition to milking you have to observe the heats, take care of the calves, drive tractor, make the mix for feeding and know cows' health issues. It is good if the worker has education or work experience in the field. One of the main things is to know cows species-specific behavior. This makes it easier to handle the animals, it reduces the stress which reduce hazardous situations so it is more safe to work with animals.

In the milk production farms they want that their worker is reliable, spontaneous and has the ability to solve problems. They want that the worker knows about the diseases that cows can have and knows the feeding. In the practical work it is important that the worker is monitoring the animals, milks the cows, knows how to give them medicines and knows how to use computer. For those who study to be Bachelor of Natural Resources it is useful to recognize the possibility to work in milk production farms as a cattle keeper after they graduate.

Keywords Cattle keeper, job description, milk production farm, automatic milking, milking parlor

Pages 28 p. + appendices 16 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	AGROLOGIN KOULUTUS.....	1
2.1	Agrologien työnkuva.....	1
2.2	Koulutuksen historia	2
2.3	Tämän hetkinen ammattikorkeakouluverkosto	3
2.3.1	Hämeen ammattikorkeakoulu.....	3
2.3.2	Jyväskylän ammattikorkeakoulu	3
2.3.3	Oulun seudun ammattikorkeakoulu.....	4
2.3.4	Rovaniemen ammattikorkeakoulu.....	4
2.3.5	Savonia-ammattikorkeakoulu.....	4
2.3.6	Seinäjoen ammattikorkeakoulu	5
3	KARJANHOITAJAN TYÖNKUVA.....	5
3.1	Karjanhoitajan osaamisvaatimukset.....	5
3.2	Karjanhoitajan käytännön taitojen osaamisvaatimukset	5
4	SELVITYS KARJANHOITAJAN TYÖNKUVASTA	6
4.1	Selvityksen tavoitteet	6
4.2	Selvityksen toteutus.....	7
5	TULOKSET LYPSYKARJATILALLISTEN HAASTATTELUISTA.....	8
5.1	Haastateltavat tilat	8
5.2	Työntekijän tärkeimmät taidot	8
5.3	Työntekijän sosiaaliset taidot	9
5.4	Alan lainsäädäntö	10
5.5	Maatalouspolitiikka.....	10
5.6	Tuotteiden hinnat ja tuotantopanosten hinnoittelu	11
5.7	Työturvallisuus.....	11
5.8	Lypsy.....	12
5.9	Ruokinta	13
5.10	Eläinten seuranta	13
5.11	Olosuhteiden arviointi.....	14
5.12	Tekniset taidot	14
5.13	Yleisimmät sairaudet ja hoidon tarpeen määrittäminen.....	15
5.14	Lääkintä.....	15
5.15	Informaation hyödyntäminen ja kirjanpito.....	16
5.16	Erytystaidot	16
5.17	Työnsuunnittelu.....	17
5.18	Tuotannon kehittäminen.....	17
5.19	Vapaa sana.....	17
6	TULOKSET LYPSYKARJATILOILLA TYÖSKENTELEVIEN HAASTATTELUISTA	17
6.1	Haastateltavat työntekijät	18
6.2	Taitojen tärkeys työntekijän mielestä.....	18

6.3	Sosiaaliset taidot.....	18
6.4	Alan lainsäädäntö, maatalouspolitiikka, tuotteiden hinnat ja tuotantopanosten hinnoittelu sekä työturvallisuus	18
6.5	Lypsy ja ruokinta.....	19
6.6	Eläinten seuranta, olosuhteiden arviointi ja tekniset taidot.....	19
6.7	Yleisimmät sairaudet ja hoidon tarpeen määrittäminen, lääkintä ja muut terveyteen vaikuttavat asiat sekä informaation hyödyntäminen ja kirjanpito	20
6.8	Erityistaidot	20
6.9	Työn suunnittelu ja tuotannon kehittäminen	21
6.10	Vapaa sana.....	21
7	TULOSTEN TARKASTELU	21
7.1	Työnantajien haastattelun tulokset	21
7.2	Työntekijöiden mielipiteiden ja työnantajien toiveiden ja tarpeiden vertailu... ..	23
8	JOHTOPÄÄTÖKSET	25
	LÄHTEET	27

Liite 1 KYSELY LYPSYKARJATILOILLE

Liite 2 KYSELY LYPSYKARJATILOILLA TYÖSKENTELEVILLE

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää mitä toiveita ja tarpeita lypsykarjatiloiilla on työntekijän suhteen sekä tehdä lypsykarjatiloiilla työskentely tunnetummaksi. Työllä myös etsitään keinoja miten lypsykarjatilat saisivat osaavia työntekijöitä sekä kerrotaan valmiille agrologeille lypsykarjatilalla työskentelystä yhtenä työllistymisen mahdollisuutena. Työtä voidaan myös käyttää suunniteltaessa agrologin koulutusta. Tavoitteena on selvittää kuinka hyvin työntekijöiden mielipide siitä, mikä on hänen työnsä kannalta tärkeää, vastaa työnantajien toiveita ja tarpeita.

Viime vuosien aikana Suomen maatalouden rakenne on muuttunut hyvin voimakkaasti. Vuonna 2012 Suomessa oli enää 59 042 tilaa, kun vuonna 1995 tiloja oli yli 95 000. Etenkin lypsykarjatilojen määrä on pienentynyt. Samalla kuitenkin jäljelle jäävien tilojen tilakoko on kasvanut. Suuremmat tilakoot vaativat sen, että viljelijäparin lisäksi tilalle on palkattava ulkopuolista työvoimaa. Suomessa on siis tarvetta osaaville karjanhoitajille. Haasteena monella tilalla on löytää pysyvää ja osaavaa työvoimaa. Vastauksena tähän työvoimapulaan voisi olla valmistuvat agrologit, joilla on valmistumisensa jälkeen mahdollisuus työllistyä karjanhoitajina. Agrologin opinnot suorittanut henkilö voisi olla sopiva karjanhoitajan vastuulliseen työhön.

Karjanhoitajan työnkuva on hyvin laaja. Siihen liittyy paljon käytännön taitojen osaamista kuten lypsyä, ruokintaa, eläinten seurantaa ja lääkintää, vasikoiden hoitoa ja koneiden ajamista. Tietotaitoa kaikista edellä mainituista asioista tulee olla, jotta tietää miksi tiettyjä asioita tulee tehdä ja mikä vaikutus on sillä, jos kyseiset asiat jäävät tekemättä. Nykyisin navetoissa alkaa olla myös paljon teknisiä laitteita, joita varten tarvitaan käyttökoulutusta ja hyvää perehdytystä, jotta tilalla työskentely olisi sujuvaa ja mielekästä. Kuitenkaan unohtamatta sitä, että perustyössä ollaan koko ajan tekemisissä elävien eläinten kanssa, jolloin naudan lajityypillisen käytöksen tunteminen on ensiarvoisen tärkeää. Eläinten kanssa työskennellessä oppii paljon niiden käytöksestä, kunhan seuraa miten eläimet käyttäytyvät toistensa seurassa. Nykyisin on myös paljon kirjallisuutta, jonka avulla voi perehtyä eläinten käyttäytymiseen ja sitä kautta tulla paremmaksi eläinten käsittelijäksi. Hyvä eläinten käsittely helpottaa karjanhoitajan työskentelyä ja vähentää eläinten stressiä.

2 AGROLOGIN KOULUTUS

2.1 Agrologien työnkuva

Agrologit ovat maatalouden moniosajia. Agrologiksi voi opiskella ammattikorkeakoulussa maaseutuelinkeinojen koulutusohjelmassa. Koulutuksen laajuus on 240 opintopistettä ja kesto 4 vuotta. Agrologeilla on mahdollisuus työllistyä hyvin monelle eri taholle. Itsenäiseksi yrittäjäksi ryhtymisen lisäksi agrologin on mahdollista työskennellä mm. maatalouden ja maaseutuun liittyvän yritystoiminnan ja maaseudun kehittämis-

hankkeiden suunnittelun, ohjauksen ja hoitamisen parissa. Maaseutukeskuksissa, liike-elämässä, kunnissa, ELY-keskuksissa ja erilaisissa kehittämishankkeissa agrologin on mahdollista työllistyä asiantuntijatehtävissä. Agrologit voivat toimia myös neuvonta- ja hallintotehtävissä, maatalouskaupassa tai opettajana alan oppilaitoksissa. (HAMK 2013a.)

Kansainvälisyys-, viestintä- ja sosiaaliset taidot ovat niitä asioita, joita valmistuneet agrologit tarvitsevat työelämässä. Heiltä odotetaan myös valmiutta toimia muuttuvissa tilanteissa ja käytännönläheistä osaamista. Agrologit voivat esimerkiksi työskennellä seuraavanlaisilla työnimikkeillä, maaseutuasiamies, maitotilaneuvoja, kasvintuotantoneuvoja, tuotantovastaava, projektipäällikkö, EU-tarkastaja tai maatalousmyyjä. (JAMK 2013a.)

2.2 Koulutuksen historia

Maataloutta pidettiin aina 1850-luvulle asti elämäntapana ja elinkeinona, jonka oppi perustui vanhemmilta opittuun. Maatalousopetuksen alun lähtökohdaksi oli, että maanviljelyn ja karjanhoidon tiedollista tasoa haluttiin korottaa opetuksella. Maatalouden opetus aloitettiin 1850-luvun lopulla perustamalla seitsemän maanviljelyskoulua. Myöhemmin 1880-luvun loppuun mennessä perustettiin maanviljelyskouluja seitsemän lisää. Koulut sijaitsivat pääasiassa Itä-Suomessa. Näiden koulujen tehtävänä oli valmistaa päteviä ja ammattitaitoisia työnjohtajia suurtiloille. Näin ollen tavallisia talonpoikia ei lähtenyt kouluun, joten tavallisen kansan maanviljelystä tämä ei kehittänyt. (Vihola 2004, 198-203.)

Mustialan maaseutuoppilaitos aloitti korkeamman maataloudellisen koulutuksen eli agronomien koulutuksen vuonna 1865. Agronomeja koulutettiin Mustialassa vuoteen 1908 asti, jolloin koulutus siirtyi Helsingin yliopistoon. Opetuksen alkuaikoina painotettiin kasvinviljelyn opettamista. Myöhemmin karjatalouden opetus kohosi kasvinviljelyn opetuksen rinnalle. Mustialassa oli ollut vuodesta 1840 yksivuotinen karjakko-osasto, jossa karjanhoitoa opetettiin. Mustialassa aloitettiin vuonna 1881 ylempi meijeriosasto. Ylemmän meijeriosaston opetus tapahtui joiltain osin yhdessä agronomiosaston opetuksen kanssa. Karja- ja maitotalouteen erikoistuneet koulut perustettiin 1860-luvun lopussa Liperiin ja Janakkalaan. Suomessa oli yksi varsinainen karjanhoitokoulu ja kahdeksantoista meijerikoulu vuonna 1892. Karjanhoitokoulut Mustialan, Kurkijoen, Harjun, Otavan, Korsholman ja Koivikon maanviljelyskoulujen yhteyteen perustettiin vuonna 1896. Tällöin aloitettiin karjanhoidon opetus yhtä laajana kuin maanviljelyksen opetus. (Vihola 2004, 198-203.)

Agronomiopetuksen siirryttyä Helsingin yliopistoon vuonna 1908 aloitettiin opistotason maatalouskoulutus Mustialassa. Tämä koulutus tähtäsi maatalousneuvokoulutukseen eli agrologin koulutukseen. Tällöin teorian rinnalle nousi koulutuksessa myös käytännön töiden opettaminen. Maatalousopistoja perustettiin 1910 Kurkijoelle, 1930 Hyvinkäälle ja Turkuun ruotsinkielinen opisto 1916. Tämän jälkeen opistoja perustettiin Muhokselle 1979, Ilmajoelle 1980, Peltosalmelle 1985, Kiteelle 1986, Saarijärvelle 1988 ja Rovaniemelle 1989. 2000-luvun alkaessa ammattikoulutus-

verkosto uudistettiin. Tuolloin koulutuspaikkakunnat ja aloituspaikat joutuivat muutoksen alle ja muodostui suuria alueellisia koulutuskeskuksia. Tällä yritettiin saada työmarkkinoille valmistuneiden agrologien määrä vastaamaan työmarkkinoiden tarvetta, jotta kaikille valmiille agrologeille olisi töitä. (Agrologit 2008, 8)

2.3 Tämän hetkinen ammattikorkeakouluverkosto

Kevään 2013 yhteishaussa oli mukana kuusi ammattikorkeakoulua, joissa voi opiskella maaseutuelinkeinojen koulutusohjelmassa agrologiksi. Nämä ammattikorkeakoulut olivat Hämeen, Jyväskylän, Oulun seudun, Rovaniemen, Seinäjoen ja Savonia-ammattikorkeakoulut. Kaikilla näillä ammattikorkeakouluilla on hieman erilaiset opintotarjonnat. (Opiskelupaikka 2013.)

2.3.1 Hämeen ammattikorkeakoulu

Hämeen ammattikorkeakoulu tarjoaa hakuvaiheessa kahta suuntautumisvaihtoehtoa joihin voi hakea. Toinen on maatilatalous ja toinen on hevostalous. Hevostalouden aloituspaikkoja on vähemmän kuin maatilatalouden. Hevostalouden opinnoissa pää- ja sivuaineina opiskellaan hevosia. Maatilataloudessa on kaksi pääainevaihtoehtoa. Maaseutuyrittämisen johtamisessa ja kehittämisessä opiskelija suuntautuu nauta-, sika- tai peltoviljelyyn. Maaseudun kehittämisessä opiskelija suuntautuu yrittäjyys- ja markkinointiopintoihin. (HAMK 2013b.)

Pääaineiden lisäksi valitaan sivuaine, joka voi koostua jo edellä mainituista opinnoista ja lisämahdollisuutena voi valita yksityismetsätalouden, hevosityrityksen kehittämisen tai maatalousteknologian. Näiden lisäksi opiskellaan vapaasti valittavia aineita, joita voi koostaa koko Hämeen ammattikorkeakoulun tarjonnasta. Näiden lisäksi tehdään kaksi harjoittelujaksota ja opintojen lopussa opinnäytetyö. (HAMK 2013b.)

2.3.2 Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Jyväskylän ammattikorkeakoulu tarjoaa yhden linjan, jossa voi opiskella agrologiksi. Siellä opitaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti kehittämään maaseutua ja maaseutuelinkeinoja. Kasvinviljelyä, kotieläintaloutta ja metsätaloutta opiskellaan monipuolisesti. Perusopintojen lisäksi tarjolla on neljä erilaista oppimiskokonaisuutta, joihin voi erikoistua. (JAMK 2013b.)

Biopolttoaineiden ja bioenergian tuottamiseen osana maaseudun yritystoimintaa perehdytään bioenergian opinnoissa. Markkinoimaan ja tuotteistamaan maaseutupalveluja opitaan maaseutupalvelujen opinnoissa. Maaseutupalveluihin kuuluu matkailu-, hevostalous-, metsänhoito-, lomitus- ja hoivapalveluja. Kotieläintuotannon ja kasvinviljelyn tuotantjärjestelmiin ja uusiin teknologiajärjestelmiin perehdytään tuotantoteknologia opinnoissa. Maaseudun ympäristönhoidon asiantuntijatehtäviin saa osaamista ympäristönhoidon opinnoissa. Ympäristönhoidon hankkeiden toteutusta ja

suunnittelua sekä maaseutuyrityksien ympäristöjohtamisen soveltamista opitaan ympäristönhoidon opintokokonaisuudessa. Lisäksi opintoihin kuuluu vapaasti valittavia aineita, kaksi harjoittelujaksoa ja opinnäytetyö. (JAMK 2013b.)

2.3.3 Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Oulun seudun ammattikorkeakoulu tarjoaa yhden linjan, jolla opiskelija voi opiskella maaseutuelinkeinojen koulutusohjelmassa. Perusopintojen jälkeen opiskelijalla on mahdollisuus luoda oma ammattiprofiilinsa valitsemiltaan osaamisalueilta. (OAMK 2013.)

Opiskelijoiden valittavana oleviin osaamisalueisiin kuuluu kotieläimet, metsätalous, kasvit, ympäristö, bioenergia sekä yrittäjyys ja johtaminen. Näistä vaihtoehtoista valitsemalla hän voi hankkia valmiudet toimiakseen palveluyrittäjänä, alan kehittäjänä, tuottajana tai ympäristöasiantuntijana. Opintoja täydentää vapaasti valittavat opinnot, kaksi harjoittelua ja opinnäytetyö. (OAMK 2013.)

2.3.4 Rovaniemen ammattikorkeakoulu

Rovaniemen ammattikorkeakoulussa on tarjolla yksi linja, jolla voi opiskella agrologiksi. Perusopintojen ja pakollisten ammattiopintojen lisäksi omaa erityisosaamistaan voi syventää vaihtoehtoisilla ammattiopinnoilla. (RAMK 2013.)

Tarjolla oleviin vaihtoehtoisiin ammattiopintoihin kuuluu pohjoinen kotieläintuotanto, poronhoito, maa- ja metsäomaisuuden hoito, luontomatkailu, bioenergia, luonnontuotteet ja paikatiedon syventävät opinnot. Näiden opintojen lisäksi tehdään neljä harjoittelua, jotka ovat maatilaharjoittelu, porotilaharjoittelu, maaseutuharjoittelu ja erikoistumisharjoittelu. Viimeisenä opinnoissa tehdään opinnäytetyö. (RAMK 2013.)

2.3.5 Savonia-ammattikorkeakoulu

Savonia-ammattikorkeakoulu tarjoaa yhden linjan, jolla voi opiskella agrologiksi. Keskeisinä osa-alueina perusopinnoissa on hevostalous, kotieläintuotanto ja kasvinviljely sekä näihin liittyvä teknologia. Alan ja toimintaympäristön suunnitelmallinen kehittäminen ja johtaminen, yrittäjyys ja liiketoimintaosaaminen sekä ympäristöosaaminen painottuvat perusopinnoissa. Perusopintojen lisäksi opiskellaan ammattiopintoja, joiden keskiössä on kotieläinyrittäminen ja hevostalous. (SAVONIA 2013.)

Opiskelija voi suunnata opintonsa henkilökohtaisen opetussuunnitelman avulla valitsemalla hevostalouden, tuotantoteknologian tai yrittäjyyden ja johtamisen opintoja. Näiden lisäksi opiskellaan vapaasti valittavia aineita, tehdään kaksi harjoittelua ja opinnäytetyö. Savonia-ammattikorkeakoululla on muihin ammattikorkeakouluihin verrattuna ajallisesti enemmän harjoittelua. (SAVONIA 2013.)

2.3.6 Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Seinäjoen ammattikorkeakoulu tarjoaa yhden linjan, jolla voi opiskella agroteknologiksi. Perus- ja ammattiopintojen lisäksi seinäjoen ammattikorkeakoulussa on mahdollista opiskella liiketoimintaa, kotieläintuotantoa ja tuotantoeläinten terveydenhuoltoa, kasvituotantoa, agroteknologiaa ja elintarviketuotantoa. (SEAMK 2013.)

Vapaasti valittavina aineina on mahdollista opiskella maaseutu- ja luonnotomatkailua, maaseudun maisemanhoidon ja rakentamisen sekä maaseutu-ympäristön opintoja. Näiden lisäksi on kaksi harjoittelua ja opinnäytetyö. (SEAMK 2013.)

3 KARJANHOITAJAN TYÖNKUVA

3.1 Karjanhoitajan osaamisvaatimukset

Lypsykarjatilalla työskentelevän henkilön tulee olla todellinen moniosaaja. Sen lisäksi, että karjanhoitajan tulee osata lypsää, hänen tulee myös tehdä kiimantarkkailua, hoitaa vasikoita, ajaa traktoria ja pienkuormaajaa, tehdä apetta ja tuntea eläinten terveyteen liittyvät asiat. Näiden kaikkien lisäksi on osattava käyttää tietokonetta sekä lypsyrobotia. Lisäksi työntekijän tulee olla oma-aloitteinen, suomenkielentaitoinen sekä ottaa vastuu eläinten hoitotöistä. Nämä kaikki asiat kävivät ilmi kun tarkastelin eri tilojen työpaikkailmoituksia. Useammassa ilmoituksessa oli toiveena, että työntekijällä olisi alan koulutus tai työkokemusta. (Karjanhoitaja 2013.)

Maidontuotantotiloilla toimimisessa on tärkeää ottaa huomioon sujuva työskentely tilalla eli työtehtävästä toiseen siirtymisen tulee olla sujuvaa. Karjanhoitajan tulee käyttää suojavarusteita ja muutenkin työssä ottaa huomioon työturvallisuus. Karjanhoitajan tulee noudattaa tuotantoa ohjaavaa lakia, kierrättää ja työskennellä energiaa ja vettä säästäen. (Näyttötutkinnon perusteet 2012.)

3.2 Karjanhoitajan käytännön taitojen osaamisvaatimukset

Tuotanto-olosuhteiden tarkkailussa on otettava huomioon, että työympäristön on oltava eläinten ja ihmisten kannalta mahdollisimman hyvä ja turvallinen. Eläinten tarkkailussa on tärkeää tuntea nautan lajityypillinen käytös, tarkkailla nautan terveyden tilaa, tuntea lisääntymiskierto sekä tunnistaa kaikista edellä mainituista poikkeavuudet ja toimia poikkeavuuksien edellyttämällä tavalla. Esimerkiksi toiminta saattaa olla siemennys, poikiminen tai mahdollisesti eläinlääkärin kutsuminen. (Näyttötutkinnon perusteet 2012.)

Lypsytyössä tulee osata valmistaa nauta lypsyyn ottaen huomioon maidonantirefleksin, osata arvioida maidon laatua alkusuihkeiden ja solutestin avulla ja tietää milloin maito on huonolaatuista ja lypsää maito silloin erilleen tankkimaidosta. Työntekijän on myös osattava kiinnittää lypsykoneet

oikea-aikaisesti ja hygieenisesti sekä välttää tyhjälypsyä. (Näyttötutkinnon perusteet 2012.)

Hoitotyössä on kiinnitettävä huomiota nautojen lajityypillisen käytöksen huomioimiseen eläintä käsiteltäessä. Tämä on tärkeää, koska mitä vähemmän nauta stressaa ihmisen läheisyydessä sitä paremmin se tuottaa ja sitä helpompi sitä on käsitellä. Tässä on ratkaisevana tekijänä myös eläinten hoitajan asenne, jolla on vaikutusta nautojen hyvinvointiin. (Km-vet 2011, 21) On osattava avustaa poikimisessa ja hoitaa, juottaa ja vierottaa vasikka siten, että siitä tulee hyvä märehijä. Ruokinnassa tulee tunnistaa hyvä ja huono rehu, huolehtia hyvästä hygieniasta siten, ettei ulostetta joudu ruokintapöydälle ja osattava ruokkia ruokintasuunnitelman mukaisesti. (Näyttötutkinnon perusteet 2012.)

Lypsykarjan hyvinvoinnissa on tärkeää, että työntekijä osaltaan ennaltaehkäisee tautien leviämistä käyttämällä tautisulkua, puhdistamalla jalkineet ja työvaatteet, pitämällä yllä hyvää käsihygieniaa, toteuttamalla 48 tunnin sääntöä ulkomailta tultaessa ja käyttämällä ostoeläinten karanteenia. Työntekijän tulee myös edistää toiminnallaan eläinten hyvinvointia ja terveyttä ottamalla huomioon eläinten fysiologiset tarpeet ja käyttäytymistarpeet. Sairaiden nautojen hoidossa on tärkeintä tunnistaa sairas eläin ja reagoida siihen. Jos voi itse tehdä asialle jotain, niin tekee ja muuten soittaa eläinlääkäriin paikalle. Tarvittaessa karjanhoitaja avustaa eläinlääkärinä toimenpiteissä. (Näyttötutkinnon perusteet 2012.)

Automatiikan käytössä tulee osata käyttää tietokoneohjelmia joilla saadaan tietoa eläinten hyvinvoinnista ruokinnassa ja lypsyssä. Karjanhoitajan tulee tietää milloin tulee ryhtyä toimenpiteisiin koska, esimerkiksi tietyt raja-arvot ylittyvät tankkimaidon lämpötilan seurannassa. Koneista traktoria tulee osata käyttää sujuvasti ja turvallisesti sekä lannanpoistojärjestelmän käyttö on hyvä osata. (Näyttötutkinnon perusteet 2012.)

Nämä edellä mainitut asiat ovat minun mielestäni ydinkohtia joita lypsykarjatilalla työskentelevän tulisi osata. Viitatussa näyttötutkinnossa opiskelijalta vaaditaan hieman enemmän. Näiden asioiden lisäksi monilla tiloilla voi olla erityistarpeita työntekijän osaamisen suhteen. Kuitenkin näissä erityisasioissa voi olla kyseessä tilalla itse opetettava asia tai mahdollisesti tila voi itse haluta kehittää työntekijöidensä osaamista lisäkoulutuksella. (Näyttötutkinnon perusteet 2012.)

4 SELVITYS KARJANHOITAJAN TYÖNKUVASTA

4.1 Selvityksen tavoitteet

Opinnäytetyöni tavoitteena oli selvittää mitä toiveita ja tarpeita lypsykarjatilalla on työntekijän suhteen. Työn tavoitteena oli tehdä lypsykarjatilalla työskentelyä tunnetummaksi ja etsiä keinoja miten tilat saisivat osaavia työntekijöitä. Valmiille agrologeille haluttiin myös kertoa lypsykarjatilalla työskentelystä yhtenä työllistymisen mahdollisuutena. Työtä voidaan käyt-

tää myös suunniteltaessa agrologin koulutusta. Toimeksiantajana opinnäytetyössä oli, Huomisen osaajat -hanke.

4.2 Selvityksen toteutus

Opinnäytteeni tiedon kerääminen perustui haastatteluihin. Haastateltaviksi tiloiksi valittiin lypsykarjatiloja. Tärkein kriteeri oli se, että tiloilla on ollut työntekijä tai työntekijöitä. Jotta selvitykseen saatiin tietoa erilaisilta tiloilta, haastateltavaksi valittiin automaattilypsy- ja asemalypsytiloja. Haastateltavien työntekijöiden tärkein kriteeri oli se, että henkilöllä on kokemusta lypsykarjatilalla työskentelemisestä. Vertailun vuoksi haastateltavaksi valittiin automaattilypsy- ja asemalypsytilalla työskentelevät henkilöt. Haastattelut tehtiin maaliskuussa 2013 yhden viikon aikana. Haastattelujen pohjana oli kyselylomake (Liite 1). Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti, jotta oli mahdollista esittää lisäkysymyksiä.

Lypsykarjatilaille tehty selvitys koostui seitsemästätoista eri kysymyksestä. Näillä kysymyksillä pyrittiin määrittämään mitä tietoja ja taitoja työntekijällä tulee olla. Ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin millainen työntekijän tulee olla eli millaisia sosiaalisia taitoja työntekijältä vaaditaan. Alan lainsäädännöllä, maatalouspolitiikalla, ja tuotantopanosten hintatiedolla kysyttiin mitä perustietoja alasta työntekijällä tulee olla. Käytännön taidoista kysyttiin lypsyn, ruokinnan, eläinten seurannan ja olosuhteiden seurannan, työturvallisuuden ja lääkinnän osaamista. Työntekijän tietotaidoissa kysyttiin sairauksien tuntemista, hoidon tarpeen määrittämistä, teknisiä taitoja, informaation hyödyntämistä ja kirjanpidon pitämisen osaamista. Erityistaidoista oli yksi kysymys, jossa kysyttiin ruokinnan- ja jalostuksen suunnittelun osaamista, siementämisen ja sorkkahoidon osaamista sekä koneiden huollon ja tietotekniikan käytön hallintaa. Työntekijän kehittämiseen liittyen kysyttiin työnsuunnittelun ja tuotannon kehittämisen hallintaa.

Työntekijän sosiaaliset taidot -kysymyksessä tuotiin esille seitsemän työntekijän sosiaalista taitoa, jotka pyydettiin laittamaan tärkeysjärjestykseen. Kysymyksellä haluttiin tuoda esille ne ominaisuudet, jotka ovat tärkeitä lypsykarjatilalla työskentelevälle henkilölle. Samassa kysymyksessä työntekijöitä pyydettiin laittamaan sosiaaliset taidot tärkeysjärjestykseen siten mitkä näistä taidoista ovat tärkeimpiä heidän työnsä kannalta. Kysymyksissä 2-13 pyydettiin laittamaan tärkeysjärjestykseen, asteikolla 1-5 kuinka tärkeänä työnantaja pitää sitä, että työntekijä tuntee kysymyksessä esitetyn asian tai osaa jonkin kysymyksessä esitetyn taidon. Samoissa kysymyksissä työntekijöitä pyydettiin samalla asteikolla arvioimaan, kuinka tärkeä asia tai taito on heidän työnsä kannalta. Asteikossa, numerolla yksi työnantaja ei pitänyt taitoa yhtään tärkeänä. Numero kaksi oli vähän tärkeä. Numero kolme oli keskimääräisen tärkeä. Numero neljä oli tärkeä ja numero viisi oli erittäin tärkeä.

Yhdennessätoista kysymyksessä oli asteikko kysymysten lisäksi kaksi sanallista kysymystä, joilla pyrittiin määrittämään sitä tuleeko työntekijän osata määrittää hoidon tarve ja kiireellisyys. Toisessa kysymyksessä kysyttiin tuleeko työntekijän tietää mitä asioita on hyvä ottaa selville ennen

eläinlääkärille soittoa. Nämä samat kysymykset kysyttiin myös työntekijöiltä, mutta heitä pyydettiin arvioimaan kuinka tärkeää nämä asiat ovat heidän työnsä kannalta. Neljännessätoista kysymyksessä kysyttiin erilaisia erityistaitoja. Työnantajilta kysyttiin tuleeko työntekijän osata jokin näistä erityistaidoista tai jonkin erityistaidon osa-alue. Työntekijöiltä kysyttiin, onko heidän työnsä kannalta tärkeää osata jokin näistä erityistaidoista tai jokin erityistaidon osa-alue.

Viidennessätoista kysymyksessä oli kaksi sanallista kysymystä työn suunnittelusta. Ensimmäisessä kysyttiin tuleeko työntekijän itse suunnitella työnsä ja toisessa tuleeko työntekijän osata suunnitella työnsä ottaen huomioon kuukausi- ja vuosirytmii. Työntekijöiltä kysyttiin samat asiat, mutta siten, että onko se tärkeää heidän työnsä kannalta. Kuudennessätoista kysymyksessä kysyttiin kaksi sanallista kysymystä tuotannon kehittämisestä. Ensimmäisessä kysyttiin millä osa-alueilla työntekijä on mukana tuotannon kehittämisessä ja toisessa kysyttiin tuleeko työntekijän seurata maatalousalan kehittymistä. Työntekijöiltä kysyttiin sama, mutta siten, että onko tämä tärkeää heidän työnsä kannalta. Seitsemästoista kysymys oli vapaa sana eli mahdollisuus tarkentaa tai lisätä jotain.

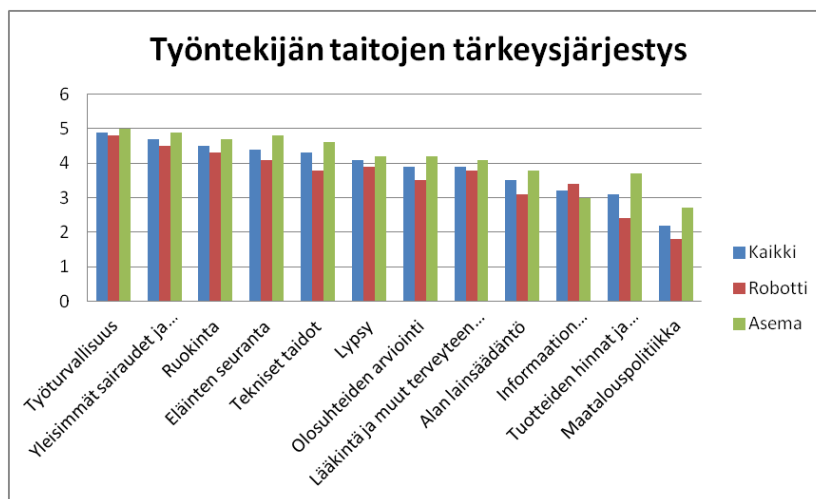
5 TULOKSET LYPSYKARJATILALLISTEN HAASTATTELUISTA

5.1 Haastateltavat tilat

Haastateltavia tiloja oli yhteensä kuusi. Tiloiksi valittiin lypsykarjatiloja, joilla on työntekijä tai työntekijöitä. Tiloilla oli keskimäärin 60–100 lehmää. Kolmella tilalla oli käytössä automaattilypsy ja kolmella asemalypsy. Tiloilla oli ollut työntekijöitä keskimäärin kahdeksan vuotta.

5.2 Työntekijän tärkeimmät taidot

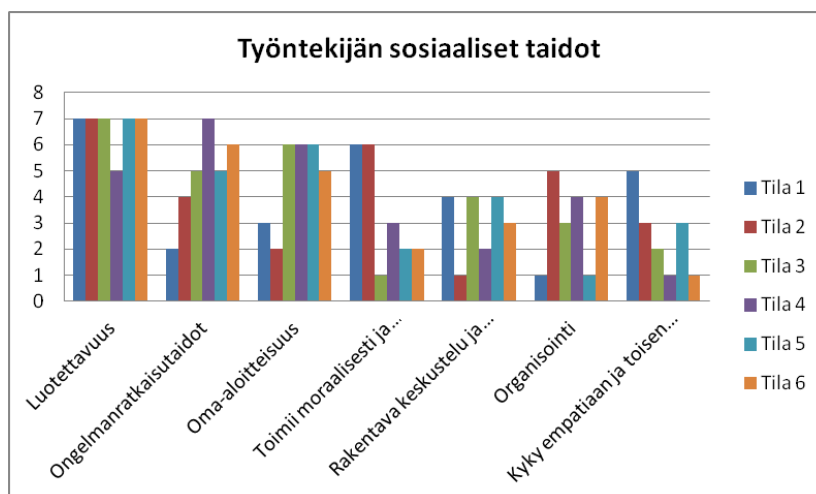
Kuviossa 1 on esitetty kaikki ne kysymykset, joita arvioitiin asteikolla 1-5. Tärkeimpänä työntekijän taitona työnantajat pitivät työturvallista työskentelyä. Erittäin tärkeänä tai tärkeänä pidettiin myös yleisimpien sairauksien ja hoidon tarpeen määrittämistä, ruokinnan osaamista, eläinten seurannan osaamista, teknisten taitojen hallintaa ja lypsyn osaamista. Vähiten tärkeimpänä pidettiin maatalouspolitiikan tuntemista. Tarkemmat vastaukset on esitetty tulevissa kappaleissa.

Kuvio 1. Työntekijän taitojen tärkeysjärjestys.

5.3 Työntekijän sosiaaliset taidot

Kuudesta tilasta viisi piti työntekijän tärkeimpänä ominaisuutena luotettavuutta ja moni lisäsi tähän vielä rehellisyyden. Tämä tulee esille kuviosta 2. Tärkeimpänä pidettiin sitä, että työntekijä saapuu paikalle ja tekee hänelle osoitetut työt. Rehellisyys mainittiin siinä tapauksessa jos työntekijälle sattuu jokin vahinko. Tiloilla arvostettiin sitä, että työntekijä rehellisesti myöntää tehneensä virheen. Vähiten tärkeimpänä ominaisuutena pidettiin organisoinnin tarvetta sekä kykyä empatiaan ja toisen kunnioittamiseen. Organisointia ei pidetty tarpeellisena koska sen katsottiin kuuluvan työnjohdon tehtäviin. Muiden taitojen tärkeys meni taas empatian ja toisen kunnioittamisen edelle. Muiden sosiaalisten taitojen arvostus hajosi paljon tilojen kesken.

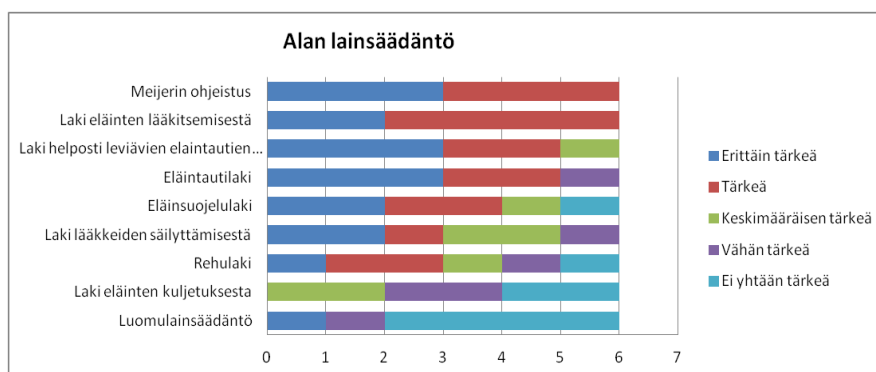

Kuvio 2. Työnantajien arvostamat ominaisuudet työntekijässä.

Lisäkommentteina tiloilta tähän kysymykseen tuli näiden taitojen arvottamisen vaikeus. Kaikki ominaisuudet tuntuivat jollain tavalla tärkeiltä. Yhtenä kommenttina oli myös se, että ongelmanratkaisutaitoa ja moraalisesti ja eettisesti oikein toimimista pidettiin samana asiana.

5.4 Alan lainsäädäntö

Kuviossa 3 tulee esille että, alan lainsäädäntöön liittyvissä asioissa kaikkein tärkeimpänä pidettiin meijerinohjeistusta ja siellä etenkin antibiootitohjeistuksen tuntemista arvostettiin. Seuraavaksi tärkeimpänä pidettiin eläinten lääkitsemislain tuntemista ja lain helposti leviävien eläintautien vastustamiseksi tuntemista. Tärkeää oli myös tuntea eläintautilaki ja eläinsuojelulaki. Eläinsuojelulain tuntemista pidettiin erittäin tärkeänä tai tärkeänä melkein kaikilla tiloilla.

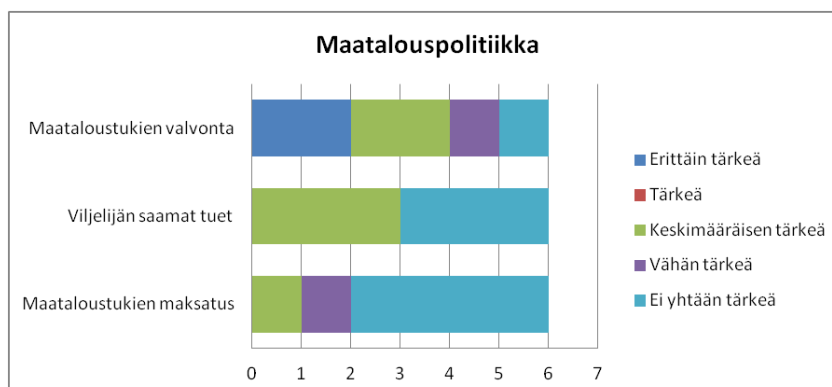

Kuvio 3. Alan lainsäädännön tuntemisen tärkeysjärjestys.

Lakia lääkkeiden säilyttämisestä ei pidetty kovinkaan tärkeänä, koska tilalliset itse pitivät kirjanpitoa eivätkä edellyttäneet sitä työntekijältä. Seuraavaksi tärkeimpänä pidettiin rehulain tuntemista. Lakia eläinten kuljetuksesta ei tarvinnut tuntea, koska työntekijät eivät olleet mukana eläinten kuljetuksiin liittyvissä asioissa. Vähiten tärkeää oli tuntea luomulainsäädäntö. Tähän tuli monelta tilalta kommenttia, että ei ole tärkeää, koska tila ei ole luomutuotannon piirissä.

5.5 Maatalouspolitiikka

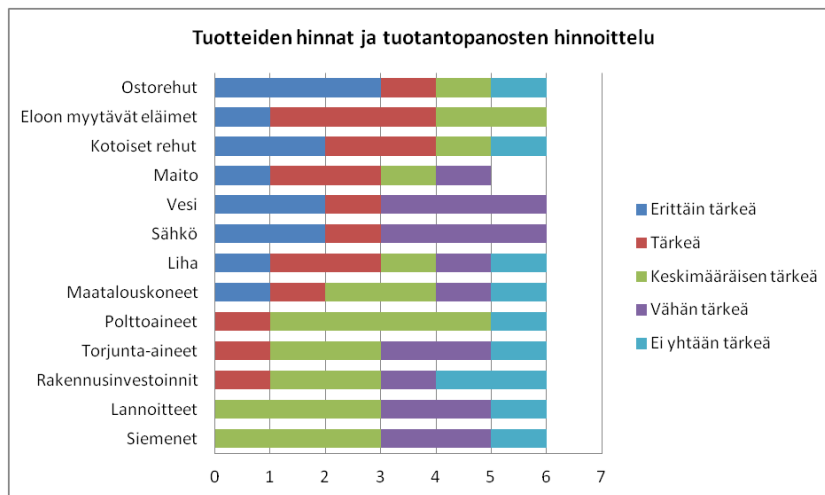
Kuviosta 4 tulee esille, että tärkeimpänä pidettiin maataloustukien valvonnan tuntemista. Tämä juuri siltä kannalta jos tilallinen ei ole itse tarkastuksen sattuessa paikalla vaan työntekijä on yksin. Viljelijän saamien tukien tuntemisessa tärkeimpänä pidettiin eläinten hyvinvointituen tuntemista, koska se vaikuttaa käytännön työhön. Vähiten tärkeimpänä pidettiin maataloustukien maksatuksen tuntemista.

Kuvio 4. Maatalouspolitiikan tuntemisen tärkeysjärjestys.

5.6 Tuotteiden hinnat ja tuotantopanosten hinnoittelu

Kuviosta 5 tulee esille, että tärkeimpänä pidettiin eloon myytävien eläinten ja ostorehujen hintatietoutta. Seuraavaksi tärkeimpänä pidettiin maidon hintatietoutta. Kotoisten rehujen hintatietoutta pidettiin tärkeänä, koska hinnat vaikuttavat ruokinnan kustannuksiin. Maidon hinta ja eloon myytävien eläinten hintatietoutta pidettiin tärkeänä, koska nämä ovat ne asiat, joista tili muodostuu. Mainintana oli muutamalta tilalta, että on tärkeää tietää kuinka paljon arvoa on eloon myytävällä eläimellä, jotta sitä myös hoidetaan yhtä hyvin kuin lypsävää.

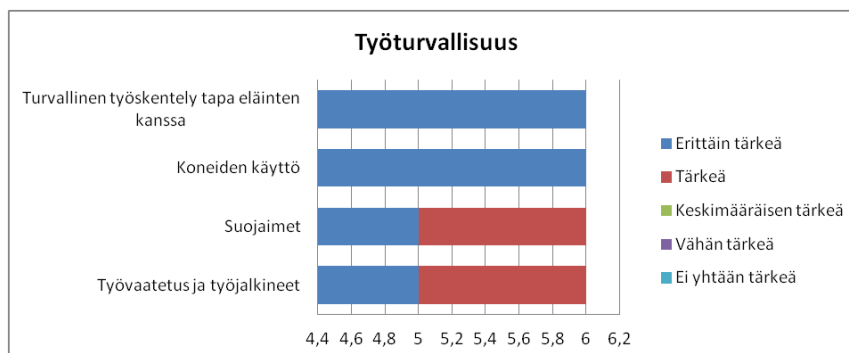

Kuvio 5. Tuotteiden hintojen ja tuotantopanosten hinnoittelun tuntemisen tärkeysjärjestys.

Sähkön ja veden hinnan tuntemista pidettiin seuraavaksi tärkeimpänä, koska näiden kustannusten alentamiseen voi työntekijä omilla työtavoiillaan vaikuttaa. Seuraavaksi tärkeintä oli lihan ja maatalouskoneiden hintojen tunteminen. Vähiten tärkeänä pidettiin polttoaineiden, torjunta-aineiden, siementen, lannoitteiden hintoja ja rakennusinvestointien hintojen tuntemista. Tämä johtui siitä, että työntekijän ei tarvitse olla tekemisissä peltopuolen kanssa eikä työntekijän tarvitse tehdä rakennusinvestointeja.

5.7 Työturvallisuus

Erittäin tärkeäksi nousi turvallinen työskentelytapa eläinten kanssa ja koneiden käyttö turvallisesti. Tämä tulee esille kuviosta 6. Tiloilla pidettiin tärkeänä, että työntekijä itse kantaa vastuun niin oikeiden työvälinöiden käytöstä, kuin turvallisesta työskentelystä eläinten kanssa. Peräänkuulutettiin myös sitä, että näissä asioissa ei voi olla turhan tarkka. Näiden asioiden kanssa kun työskennellään koko ajan niin helposti voi sattua virheitä.

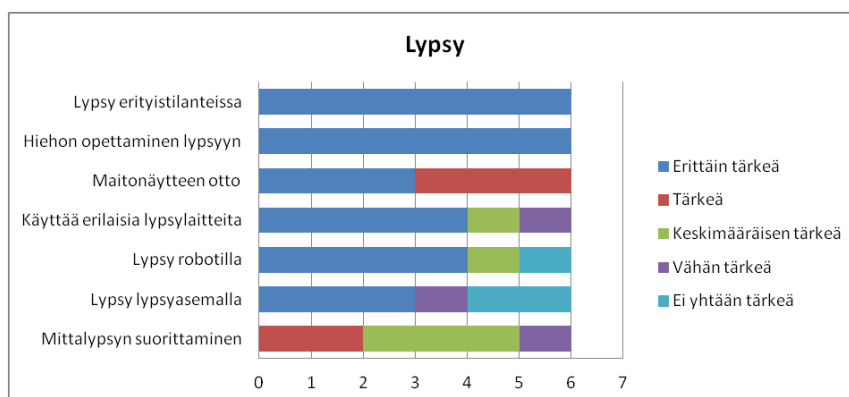

Kuvio 6. Työturvallisuuden tärkeysjärjestys.

Tärkeänä pidettiin suojainten käyttöä sekä työvaatetuksen ja työjalkineiden käyttöä. Tässä mainittiin, että suojaimia on tarjolla, mutta se on työntekijästä kiinni käyttääkö niitä. Työvaatetuksen ja jalkineiden käyttöä pidettiin itsestään selvyytenä.

5.8 Lypsy

Kuviosta 7 tulee esille, että tärkeimpänä pidettiin taitoa osata opettaa hieho lypsyyn sekä lypsy erityistilanteissa. Seuraavaksi tärkeintä oli osata ottaa maitonäyte. Siihen, että työntekijä osaa käyttää erilaisia lypsylaitteita, vaikutti se, että tavallisen lypsyn lisäksi tiloilla oli käytössä muita lypsylaitteita, esimerkiksi kannukone.

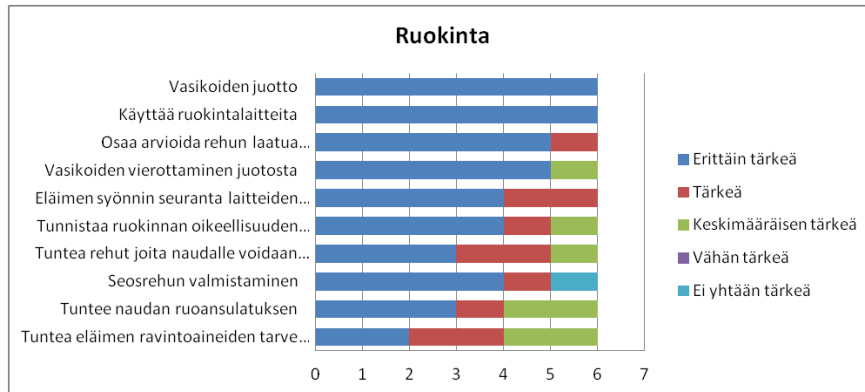

Kuvio 7. Lypsytöissä esiin tulevien asioiden tärkeysjärjestys.

Tämän jälkeen tärkeintä oli osata lypsää robotilla ja viimeiseksi tärkeimmät olivat mittalypsyt suorittaminen ja lypsy asemalla. Lypsy robotilla ja lypsy asemalla vastauksiin vaikutti se, että lypsyasemalliset tilat vastasivat, että lypsy asemalla on erittäin tärkeää kun taas automaattilypsytilat eivät pitäneet lypsyasemalla lypsytöiden osaamista tärkeänä. Osa asematiloista kuitenkin piti automaattilypsytöiden osaamista jonkin verran tärkeänä. Mittalypsyt suorittamista ei pidetty kovin tärkeänä, koska automaattilypsytiloilla robotti tuottaa koko ajan informaatiota lypsytöistä ja asematiloilla tilalliset olivat itse mukana mittalypsytöillä.

5.9 Ruokinta

Ruokinnassa tärkeimpänä taitona pidettiin ruokintalaitteiden käytön osaa-
mista ja vasikoiden juottoa. Tämä tulee ilmi kuviosta 8. Seuraavaksi tär-
keintä oli osata arvioida rehun laatua aistinvaraisesti, eläinten syönnin seu-
ranta laitteiden antamien tietojen ja eläimen käytöksen perusteella sekä
vasikoiden vierottaminen juotosta.

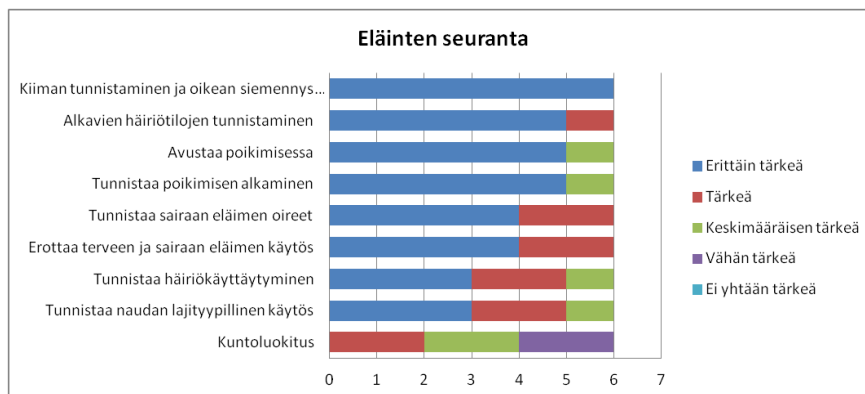

Kuvio 8. Ruokinnassa esiin tulevien asioiden tärkeysjärjestys.

Sitten tärkeintä oli tunnistaa ruokinnan oikeellisuuden mittarit ja tunnistaa
rehut, joita naudalle voidaan syöttää ja tuntee naudan ruoansulatus. Muu-
tamalla tilalla ei pidetty tärkeänä osata valmistaa seosrehua, koska heillä
oli käytössä erillisruokinta. Viimeiseksi tärkeimpänä tilojen välillä pidet-
tiin sitä, että tuntee naudan ravintoaineiden tarpeen eri tuotantovaiheissa.

5.10 Eläinten seuranta

Eläinten seurannassa tärkeimpänä pidettiin kiiman tunnistamista ja oikean
siemennysajankohdan arviointia. Kaikki tilat pitivät tätä erittäin tärkeänä
taitona. Tämä tulee ilmi kuviosta 9. Seuraavaksi tärkeimpinä pidettiin al-
kavien häiriötilojen ja poikimisen alkamisen tunnistamista ja poikimisessa
avustamista, terveen ja sairaan eläimen käytöksen erottamista ja sairaan
eläimen oireiden tunnistamista.

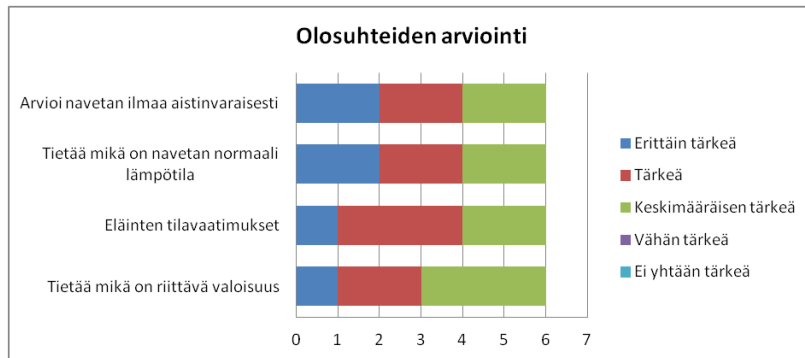

Kuvio 9. Eläinten seurannassa esiin tulevien asioiden tärkeysjärjestys.

Tämän jälkeen tärkeintä oli tunnistaa häiriökäyttäytyminen ja naudan laji-tyypillinen käytös. Kuntoluokituksen osaaminen ei ollut niin tärkeä taito, koska kuntoluokitusta ei säännöllisesti tehty.

5.11 Olosuhteiden arviointi

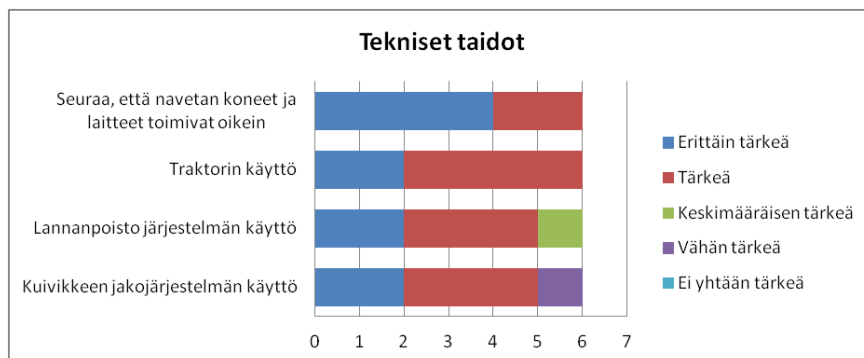
Kuviosta 10 tulee esille, että tärkeimpänä pidettiin navetan ilman arviointia aistinvaraisesti ja navetan normaalin lämpötilan tietämistä. Seuraavaksi tärkeintä oli navetan tilavaatimusten tunteminen ja viimeisenä tuli riittävän valoisuuden tietäminen.

Kuvio 10. Olosuhteiden arvioinnissa esiin tulevien asioiden tärkeysjärjestys.

5.12 Tekniset taidot

Teknisissä taidoissa tärkeimpänä pidettiin sitä, että työntekijä osaa seurata, että navetan kaikki laitteet ja koneet toimivat oikein. Tämä tulee esille kuvioista 11. Traktorin käytön osaamisen lisäksi kommenttina tiloilta oli, että myös pienkuormaajaa olisi hyvä osata käyttää.

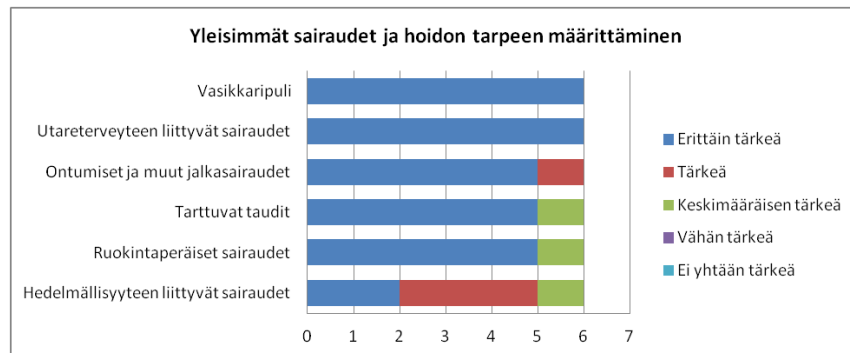

Kuvio 11. Teknisistä taidoista esiin tulevien asioiden tärkeysjärjestys.

Lietelantasysteemissä lannanpoistojärjestelmän käyttötaitoa ei pidetty niin tärkeänä. Viimeiseksi tärkeimpänä koettiin kuivikkeen jakojärjestelmän käytön osaaminen. Tähän vaikutti se, että suurimmalla osalla tiloista kuivikkeet jaettiin käsin.

5.13 Yleisimmät sairaudet ja hoidon tarpeen määrittäminen

Kuviosta 12 tulee esille, että kaikkein tärkeimpänä pidettiin utareterveyteen liittyvien sairauksien ja vasikkaripulin tunnistamista. Seuraavaksi tärkeintä oli tunnistaa ontumiset ja muut jalkasairaudet. Tarttuvien tautien ja ruokintaperäisten sairauksien ja hedelmällisyyteen liittyvien sairauksien tunnistamista pidettiin vähiten tärkeimpänä.

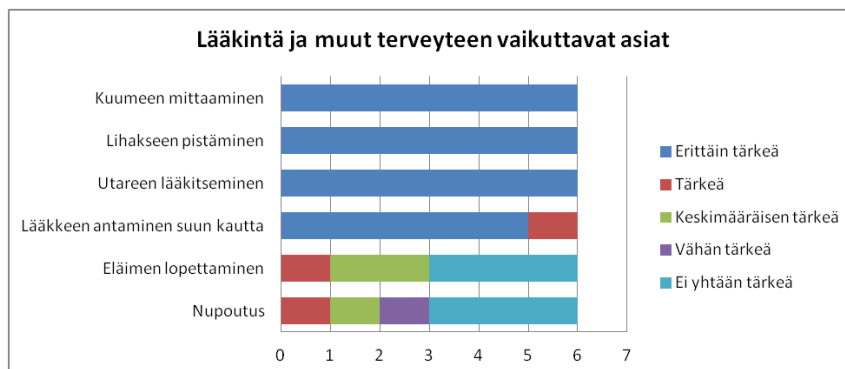
Kuvio 12. Yleisimpien sairauksien ja hoidon tarpeen määrittämisen tärkeysjärjestys.

Ensimmäisessä sanallisessa kysymyksessä kahdella tilalla pidettiin tärkeänä, että huomaa, jos on jotain vialla ja ottaa sen jälkeen yhteyttä tilalliseen tai eläinlääkäriin. Yhdessä näiden tahojen kanssa sitten määritetään sairauden kiireellisyys. Yhdellä tilalla pidettiin tärkeänä, että työntekijä ymmärtää sairauden kiireellisyyden ja reagoi sen mukaan. Muilla tiloilla vastattiin myöntävästi, että työntekijän tulee määrittää tarve ja kiireellisyys.

Toisessa kysymyksessä kaikki tilat olivat sitä mieltä, että työntekijän tulee tietää nämä asiat. Mainintana oli, että tämän tietäminen ja tekeminen nopeuttaa eläinlääkärintä työtä ja vie siten asiaa nopeammin eteenpäin.

5.14 Lääkintä

Lääkitsemisessä tärkeimpinä työntekijän taitoina pidettiin utareen lääkitsemistä, lihakseen pistämistä ja kuumeen mittaamista. Tämä tulee esille kuviossa 13. Seuraavaksi tärkeimpänä pidettiin sitä, että osaa antaa lääkkeen suun kautta. Erona edellisiin tuli siinä, että yhden tilan mielestä tämä on kahden ihmisen työ, joten toisen ei välttämättä tarvitse osata tehdä tätä.

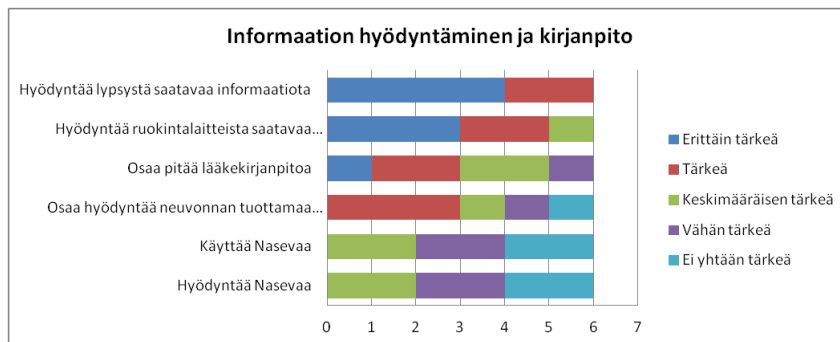
Kuvio 13. Lääkintä ja muut terveyteen vaikuttavat asiat tärkeysjärjestys.

Eläimen lopettamisen taito jakoi tilalliset niihin, jotka eivät pitäneet tätä yhtään tärkeänä taitona ja niihin joiden mielestä tarvittaessa tämä olisi hyvä osata. Tähän vaikutti se, että joillain tiloilla tilalliset halusivat itse olla mukana lopetustilanteessa tai jos työntekijä on yksin, niin eläinlääkärin on oltava mukana lopetustilanteessa.

Nupoutuksen kohdalla tiloilta kommenttina tähän tuli, että tämä on eläinlääkärin työ jo senkin takia koska vasikan pää pitää puuduttaa. Työntekijän on kuitenkin tärkeää tietää, että nupoutus tehdään puudutuksessa.

5.15 Informaation hyödyntäminen ja kirjanpito

Kuviosta 14 tulee esille, että tärkeimpänä pidettiin työntekijän taitoa osata hyödyntää lypsystä saatavaa informaatiota. Seuraavaksi tärkeintä oli osata hyödyntää ruokintalaitteista saatavaa informaatiota. Kahdella tilalla tilalliset itse pitivät lääkekirjanpitoa, joten työntekijän ei heidän mielestään tarvinnut osata tätä. Toisilla tiloilla oltiin sitä mieltä, että työntekijän on osattava pitää lääkekirjanpitoa.

Kuvio 14. Informaation hyödyntämisen ja kirjanpidon tärkeysjärjestys.

Neuvonnan tuottaman informaation hyödyntämistä jotkin tilat pitivät työnantajan työnä, joten työntekijän ei tarvinnut tätä osata. Vähiten tärkeänä pidettiin Nasevan hyödyntämistä ja käyttämistä. Tähän tiloilta kommentoitiin, että tilalliset eivät itsekään osaa käyttää niin ei voida vaatia sitä työntekijältä.

5.16 Erityistaidot

Kaikkien tilojen kesken eniten vastauksia tuli kohtaan tietotekniikan käyttö. Automaattilypsytiloilla tärkeintä oli osata käyttää koko lypsyrobotiohjelmaa. Asematilojen mielestä työntekijän olisi osattava hakea ohjelmista tarvittavaa informaatiota. Seuraavaksi eniten tiloilla oli vastattu koneiden korjaus ja huolto -kohtaan. Tärkeintä olisi, jos työntekijä osaisi tehdä pientä koneita ylläpitävää huoltoa, jota voidaan tilalla suorittaa.

Seuraavaksi eniten vastuksia oli saanut ruokinnan suunnittelu. Tärkeintä on, jos työntekijä osaa hyödyntää valmista ruokintasuunnitelmaa. Myös rehujen korvaavuuksia ja rehumääriä olisi työntekijän osattava. Seuraavaksi eniten vastuksia oli saanut jalostuksen suunnittelu ja sorkkahoito. Ja-

lostuksen suunnittelussa työntekijän tulisi osata noudattaa valmista jalostussuunnitelmaa. Sorkkahoidossa tulisi osata tehdä akuutit hoidot ja hoidon tarpeen määrittäminen.

Vähiten vastauksia sai siemennys ja tähän oli syynä se, että siementämiseen tarvitaan toimilupa. Kuitenkin jos työntekijällä jo olisi töihin tullessaan toimilupa, niin tilalla saisi siementää. Tätä ei kuitenkaan pidetty tärkeänä.

5.17 Työsuunnittelu

Ensimmäisessä kysymyksessä kaikilla tiloilla vastattiin, että työntekijä saa listan päivän aikana suoritettavista töistä. Työntekijä sai kuitenkin itse päättää missä järjestyksessä hän työtehtävät suorittaa. Työjärjestykseen vaikutti tietysti työpäivän aikana mahdolliset yllättävät asiat, joihin joutuu reagoimaan.

Toisessa kysymyksessä viidellä tilalla oltiin sitä mieltä, että tämä ei ole työntekijän tehtävä vaan työnjohdon tehtävä. Yhdellä tilalla työntekijän tulee ottaa huomioon esimerkiksi kerran kuussa tehtävät hedelmällisyystarkastukset ja niiden vaikutus työviikkoon.

5.18 Tuotannon kehittäminen

Ensimmäisessä kysymyksessä vastattiin siten, että yhdellä tilalla työntekijä ei ollut mukana tuotannon kehittämisessä. Kolme tilaa sanoi ottavansa ideoita vastaan ja kuuntelevansa työntekijän mielipiteen tuotannon kehittämisessä. Yhdellä tilalla työntekijä oli mukana työtapojen kehittämisessä ja yhdellä tilalla työntekijä oli mukana karjanjalostuksen kehittämisessä.

Toisessa kysymyksessä kaikilla tiloilla pidettiin sitä hyvänä, jos työntekijän on tietoinen maatalousalan kehityksestä, mutta tätä ei pidetty mitenkään erityisen tärkeänä.

5.19 Vapaa sana

Monella tilalla pidettiin hyvin tärkeänä sitä, että työntekijä on kiinnostunut alasta. Työntekijän haluttiin myös olevan joustava, mutta tässä korostettiin sitä, että joustavuus on molemmin puolelta. Yksi tila mainitsi, että olisi hyvä jos olisi joku taho joka tarjoaisi mahdollisuuden muodostaa rinkejä, joissa yksi työntekijä kävisi useammalla tilalla töissä. Kyseisellä tilalla ei ollut tarvetta kokoaikaiselle työntekijälle, mutta he voisivat palkata osa-aikaisena joidenkin muiden tilojen kanssa työntekijän, joka olisi lomituksen ulkopuolelta.

6 TULOKSET LYPSEKARJATILOILLA TYÖSKENTELEVIEN HAASTATTELUISTA

6.1 Haastateltavat työntekijät

Haastateltavia työntekijöitä oli kaksi. Toinen heistä työskenteli tilalla, jossa on käytössä automaattilypsy ja toinen on töissä kolmella tilalla, joilla kaikilla on käytössä asemalypsy. Työntekijöistä toinen on valmis agrologi ja toinen oli opiskellut maatalousalan perustutkinnon ja hänellä on agrologin opinnot kesken. Työkokemusta työntekijöillä oli 1-4 vuotta.

6.2 Taitojen tärkeys työntekijän mielestä

Kuviosta 15 tulee esille, että työntekijät pitivät tärkeimpänä asiana työnsä kannalta työturvallisuutta. Erittäin tärkeänä tai tärkeänä pidettiin myös eläinten seurannan osaamista, yleisimpien sairauksien tuntemista ja hoidon tarpeen määrittämistä, ruokinnan osaamista, lääkinnän ja muiden terveyteen vaikuttavien asioiden osaamista ja teknisten taitojen hallintaa. Vähiten tärkeänä pidettiin tuotteiden hintojen ja tuotantopanosten hinnoittelun tuntemista. Kysymykset on avattu tarkemmin tulevien otsikoiden alla.

Kuvio 15. Taitojen tärkeys työntekijän mielestä oman työnsä kannalta.

6.3 Sosiaaliset taidot

Työntekijät pitivät luotettavuutta tärkeimpänä taitona. Vähiten tärkeimpänä taitona pidettiin kykyä empatiaan ja toisen kunnioittamista. Keskimääräisen tärkeänä pidettiin oma-aloitteisuutta, organisointia, rakentavaa keskustelua ja selkeää ilmaisua. Moraalisesti ja eettisesti oikein toimiminen ja ongelmanratkaisutaitojen merkitykset erosivat toisistaan voimakkaasti.

6.4 Alan lainsäädäntö, maatalouspolitiikka, tuotteiden hinnat ja tuotantopanosten hinnoittelu sekä työturvallisuus

Alanlainsäädäntö -kysymyksessä tärkeimpänä pidettiin meijerin ohjeistusta. Seuraavaksi tärkeintä oli tuntea eläintautilaki ja laki eläinten lääkitsemisestä. Laki lääkkeiden säilyttämisestä ja laki helposti leviävien eläintautien vastustamiseksi oli seuraavana ja niiden jälkeen tuli eläinsuojelulain

tunteminen ja rehulain tunteminen. Työntekijät eivät olleet mukana eläinten kuljetuksiin liittyvissä asioissa, eikä kumpikaan työntekijöistä työskennellyt luomutilalla. Tämän takia eläinten kuljetuslain tunteminen ja luomulainsäädäntö koettiin työntekijöiden mielestä vähiten tärkeiksi.

Maatalouspolitiikka -kysymyksessä tärkeimpänä pidettiin viljelijän saamisen tukien tuntemista ja tukien valvonnan tuntemista. Tämä siksi, koska näissä olevat asiat saattavat vaikuttaa käytännön töihin. Vähiten tärkeänä pidettiin maataloustukien maksatuksen tuntemista.

Tuotteiden hinnat ja tuotantopanosten hinnoittelu -kysymyksessä tärkeimpänä pidettiin maidon hinnan tuntemista. Maito sai keskimääräisen arvosanan. Kaikki muut tuotantopanokset arvotettiin ei yhtään tärkeäksi.

Työturvallisuus -kysymyksessä tärkeimpinä asioina pidettiin suojainten käyttöä ja turvallista työskentelytapaa eläinten kanssa. Seuraavaksi tärkeimpänä pidettiin työvaatetuksen ja työjalkineiden käyttöä sekä koneiden käyttöä turvallisesti.

6.5 Lypsy ja ruokinta

Lypsy -kysymyksessä tärkeimpänä pidettiin hiehon opettamista lypsyyn ja erityistilanteissa lypsyn osaamista. Seuraavaksi tärkeintä oli osata käyttää erilaisia lypsylaitteita ja lypsää lypsyrobotilla. Vähiten tärkeimpänä pidettiin maidonäytteen oton osaamista, mittalypsyn suorittamista ja lypsyä lypsyasemalla. Vastauksiin vaikutti se, että toinen haastateltavista on töissä automaattilypsytilalla ja hänen mielestään ei ole tärkeää osata lypsää lypsyasemalla. Toinen on töissä asematilalla ja kyseinen henkilö oli sitä mieltä, että on hyvä tietää edes jotain robottilypsystä.

Ruokinta -kysymyksessä tärkeimpänä pidettiin vasikoiden juoton osaamista, vasikoiden vierottamista juotosta, ruokinnan oikeellisuuden mittarien tunnistamista, eläimen syönnin seurantaan laitteiden antamien tietojen ja eläimen käytöksen perusteella sekä ruokintalaitteiden käytön osaamista. Seuraavaksi tärkeimpänä pidettiin rehun laadun arvioimista aistinvaraisesti, naudon ruoansulatuksen tuntemista, sitä, että tietää mitä rehuja naudalle voidaan syöttää sekä eläimen ravintoaineiden tarpeen tuntemista eri tuotantovaiheissa. Vähiten tärkeänä pidettiin seosrehun valmistamisen osaamista. Tämä johtui siitä, että toinen haastateltavista ei joutunut työskentelemällä tilalla valmistamaan seosrehua.

6.6 Eläinten seuranta, olosuhteiden arviointi ja tekniset taidot

Eläinten seuranta -kysymyksessä tärkeimpinä asioina pidettiin naudon laji-tyypillisen käytöksen tunnistamista, alkavien häiriötilojen tunnistamista, häiriökäyttäytymisen tunnistamista, poikimisen alkamisen tunnistamista, poikimisessa avustamista, kiiman tunnistamista ja oikean siemennysajankohdan tunnistamista sekä sitä, että osaa erottaa terveen ja sairaan eläimen käytöksen. Seuraavaksi tärkeimpänä pidettiin sairaan eläimen oireiden tunnistamista. Vähiten tärkeänä pidettiin kuntoluokituksen osaamista.

Olosuhteiden arviointi -kysymyksessä tärkeimpänä pidettiin sitä, että tietää mikä on navetan normaali lämpötila. Seuraavaksi tärkeintä oli osata arvioida navetan ilmaa aistinvaraisesti. Vähiten tärkeänä pidettiin sitä, että tietää mikä on riittävä valoisuus navetassa ja eläinten tilavaatimusten tuntemista.

Tekniset taidot -kysymyksessä tärkeimpänä pidettiin kuivikkeen jakojärjestelmän käytön osaamista ja sitä, että seuraa navetan koneiden ja laitteiden toimintaa, jotta ne toimivat oikein. Seuraavaksi tärkeintä oli osata käyttää traktoria. Vähiten tärkeää oli osata käyttää lannan poistojärjestelmää.

6.7 Yleisimmät sairaudet ja hoidon tarpeen määrittäminen, lääkintä ja muut terveyteen vaikuttavat asiat sekä informaation hyödyntäminen ja kirjanpito

Yleisimmät sairaudet ja hoidon tarpeen määrittäminen -kysymyksessä tärkeimpänä pidettiin utareterveyteen liittyvien sairauksien tunnistamista, ontumisten ja muiden jalkasairauksien tunnistamista, tarttuvien tautien tunnistamista ja vasikkaripulin tunnistamista. Seuraavaksi tärkeintä oli tunnistaa ruokintaperäiset sairaudet ja vähiten tärkeänä pidettiin hedelmällisyyteen liittyvien sairauksien tunnistamista. Molempia sanallisia kysymyksiä pidettiin molempien mielestä tärkeänä.

Lääkintä ja muut terveyteen vaikuttavat asiat -kysymyksessä tärkeimpänä pidettiin utareen lääkitsemisen ja lihakseen pistämisen osaamista. Seuraavaksi tärkeintä oli osata lääkkeen antaminen suun kautta ja kuumeen mittaaminen. Sitten tärkeintä oli osata eläimen lopettaminen. Vähiten tärkeänä työn kannalta koettiin nupoutuksen osaaminen.

Informaation hyödyntäminen ja kirjanpito -kysymyksessä tärkeimpänä pidettiin sitä, että osaa hyödyntää lypsystä saatavaa informaatiota. Seuraavaksi tärkeimpänä pidettiin sitä, että osaa pitää lääkekirjanpitoa, hyödyntää ruokintalaitteista saatavaa informaatiota ja hyödyntää neuvonnan tuottamaa informaatiota. Vähiten tärkeänä pidettiin sitä, että osaa hyödyntää ja käyttää Nasevaa.

6.8 Erityistaidot

Työntekijät pitivät tietotekniikan käytön osaamista tärkeänä. Automaattilypsytilalla työskentelevä siten, että oli tärkeää osata käyttää robottiohjelmaa. Lypsyasematilalla työskentelevä siten, että oli tärkeää osata hakea ruokintalaitteen antamaa tietoa ohjelmasta ja osata käyttää lypsyohjelmaa.

Automaattilypsytilalla työskentelevä piti myös tärkeänä osata käyttää ruokintasuunnitelmaa siten, että osaa jakaa oikean apemäärän. Lypsyasematilalla työskentelevä piti tärkeänä siemennyksessä osata arvioida oikea siemennysajankohta.

6.9 Työn suunnittelu ja tuotannon kehittäminen

Työn suunnittelun ensimmäiseen sanalliseen kysymykseen molemmat vastasivat kieltävästi, sillä päivärutiinit olivat aika samanlaiset ja niiden mukaan tehtiin töitä. Toiseen kysymykseen vastattiin myös kieltävästi.

Tuotannon kehittämisen ensimmäiseen kysymykseen molemmat vastasivat kieltävästi ja syy siihen oli se, että työnantaja yleensä vastaa tällaisista asioista. Toisessa kysymyksessä toinen työntekijä oli sitä mieltä, että ei ole tärkeää ja toinen piti tärkeänä.

6.10 Vapaa sana

Kumpikaan työntekijä ei halunnut kommentoida tai lisätä mitään.

7 TULOSTEN TARKASTELU

7.1 Työnantajien haastattelun tulokset

Seuraavassa kappaleessa on vertailtu asemalypsy- ja automaattilypsytilojen vastauksia ja etsitty niistä eroavaisuuksia. Vastaukset ovat vain suuntaa antavia eivätkä ole yleistettävissä, koska kyselyn vastaajien määrä on pieni.

Työntekijän sosiaaliset taidot -kysymyksessä, automaattilypsytilojen ja lypsyasematilojen vertailussa, nousi suurimmaksi eroksi se, että automaattilypsytiloilla arvostettiin enemmän työntekijän ongelmanratkaisutaitoja ja oma-aloitteisuutta kuin lypsyasematiloilla. Automaattilypsytiloilla arvotettiin keskimääräisimmäksi ominaisuudeksi moraalisesti ja eettisesti oikein toimiminen sekä rakentava keskustelu ja selkeä ilmaisu. Asemalypsytilat taas arvottivat rakentavaa keskustelun ja selkeän ilmaisun keskimääräiseksi.

Alan lainsäädäntö- ja maatalouspolitiikka kysymyksessä ei automaattilypsy- ja asemalypsytilojen välillä ollut vaihtelua. Tuotteiden hinnoissa ja tuotantopanosten hinnoittelussa automaattilypsy- ja asemalypsytilojen suurin ero oli siinä, että asematilat pitivät tärkeämpänä, että työntekijä tuntee sähkön ja veden hinnan. Automaattilypsytilat taas pitivät tätä vähemmän tärkeänä. Rehujen hintatuntemuksessa oli samaa, mutta ero ei ollut niin suuri kuin sähkön ja veden kohdalla. Työturvallisuus -kysymyksessä ei asemalypsy- ja automaattilypsytilojen välillä ollut vaihtelua.

Automaattilypsy- ja asemalypsytilojen suurin ero lypsyn kohdalla on se, että automaattilypsytilojen mielestä työntekijän ei tarvitse osata lypsää asemalla. Asemalypsytilat taas pitivät osa erittäin tärkeänä sitä, että työntekijä osaa lypsää robotilla. Tähän suurimpana vaikuttajana oli se, että osa asemalypsytiloista oli harkinnut siirtymistä automaattilypsyyn. Ruokinta -kysymyksessä automaattilypsy- ja asemalypsytilojen välillä ei ollut vaihte-

lua. Tämä oli kuitenkin odotettavissa koska lypsytapa ei vaikuta siihen kuinka paljon työntekijän on hyvä tietää ruokinnasta.

Eläinten seuranta -kysymyksessä asemalypsy- ja automaattilypsytilojen välinen ero oli marginaalinen. Asemalypsytiloilla pidettiin kaikkia kohtia erittäin tärkeinä paitsi kuntoluokitusta. Automaattilypsytiloilla taas oli enemmän vaihtelua tärkeän ja keskitärkeän välillä. Olosuhteiden arviointi -kysymyksessä automaattilypsy- ja asemalypsytilojen välinen ero oli marginaalinen. Asemalypsytilat arvioivat kohtia enemmän erittäin tärkeäksi kun taas automaattilypsytiloilla arvioitiin enemmän keskimääräisen tärkeäksi.

Tekniset taidot -kysymyksessä automaattilypsy- ja asemalypsytilojen välillä ei ollut eroja. Yleisimmät sairaudet ja hoidon tarpeen määrittäminen -kysymyksessä automaattilypsy- ja asemalypsytilojen välillä oli marginaalinen ero. Asemalypsytilat arvottivat kaikki kohdat erittäin tärkeiksi tai tärkeiksi. Automaattilypsytiloilla oli muutamaa kohtaa arvotettu keskimääräisen tärkeäksi ja vaihtelu oli suurempaa. Sanallisissa vastauksissa ei ollut vaihtelua. Lääkintä sekä informaation hyödyntäminen ja kirjanpito -kysymyksessä automaattilypsy- ja asemalypsytilojen välillä ei ollut eroja.

Erityistaidot -kysymyksessä automaattilypsy- ja asemalypsytilojen välinen ero oli erityistaitojen määrässä. Automaattilypsytiloilla keskimäärin haluttiin, että työntekijä hallitsee enemmän erityistaitoja kuin asemalypsytiloilla. Tähän vaikuttaa se, että asemalypsytiloilla voi olla useampi työntekijä ja jokaisella työntekijällä on oma osa-alueensa, johon keskittyä. Automaattilypsytiloilla on yleensä yksi työntekijä, jonka tulisi hallita koko navetan kaikkia kokonaisuuksia ja tärkeintä on eläinten seuranta.

Työn suunnittelu -kysymyksessä erona automaattilypsy- ja asemalypsytilojen välillä oli se, että automaattilypsytiloilla työntekijä voi hiukan vapaammin valita missä järjestyksessä työtehtävät suorittaa. Asemalypsytiloilla työpäivä menee samoilla kaavoilla, koska lypsy sanelee aika pitkälle päivän työjärjestyksen. Tämä riippuu tietysti työntekijöiden määrästä ja työtehtävistä. Tuotannon kehittämisen osalta automaattilypsy- ja asemalypsytilojen välillä ei ollut mitään eroja.

Automaattilypsy- ja asemalypsytilojen väliset erot tulivat selkeimmin esille vapaa sana -kysymyksessä. Asemalypsytiloilla voi olla töissä useampi henkilö ja jokaisella henkilöllä voi olla oma osa-alueensa tilan töistä. Yksi hoitaa pelkästään lypsyn ja toinen hoitaa muut karjanhoitotyöt ja ruokinnan. Yhdeltä tilalta tuli kommentti, että hänen tilallaan kaikkien kyselyssä tulleiden asioiden hallitsemiseen vaaditaan kaksi työntekijää. Automaattilypsy tilalla on yleensä töissä yksi henkilö, jonka tärkein työ tilalla on seurata eläimiä ja laitteita.

Automaattilypsytiloilla työskentelevän tärkeimpänä ominaisuutena pidetään hyvää karjasilmää. Tärkeintä on huomioida mitä tapahtuu ja missä tapahtuu. Automaattilypsytiloilla menee eniten aikaa siihen, että kaikki eläimet huomataan, varsinkin jos tilalla on yksilöitä, jotka toimivat niin

hyvin navetassa, etteivät aiheuta koskaan hälytyksiä. Nämä yksilöt on muistettava ja käytävä erikseen tarkistamassa joka päivä.

7.2 Työntekijöiden mielipiteiden ja työnantajien toiveiden ja tarpeiden vertailu

Vertailtaessa työntekijän ja työnantajan mielipiteitä työntekijän sosiaalisten taitojen suhteen mielipiteet olivat hyvin samanlaiset. Molemmat arvostivat eniten luotettavuutta ja vähiten kykyä empatiaan ja toisen kunnioittamiseen. Työnantajat eivät olleet arvostaneet organisoimisen osaamista yhtään. Työntekijät taas kokivat sen keskimääräistä tärkeämmäksi taidoksi työnsä kannalta.

Alan lainsäädännössä työntekijät arvottivat keskiarvon perusteella tämän hieman vähemmän tärkeäksi kuin työnantajat. Työntekijöiden keskiarvo oli 3,1 ja työnantajien 3,5. Kuitenkin tärkeysjärjestys oli sama. Tärkeimpänä pidettiin meijerinohjeistusta ja vähiten tärkeänä luomulainsäädäntöä ja lakia eläinten kuljetuksesta.

Maatalouspolitiikassa työntekijät arvottivat lait keskiarvon perusteella vähemmän tärkeäksi kuin työnantajat. Työntekijöiden keskiarvo oli 1,6 ja työnantajien 2,2. Tärkeysjärjestys pysyi kuitenkin samana. Tärkeimpänä pidettiin tukien valvonnan tuntemista ja vähiten tärkeintä oli maksatuksen tunteminen.

Tuotteiden hinnoissa ja tuotantopanosten hinnoittelussa työntekijät arvottivat hinnat keskiarvon perusteella selkeästi vähemmän tärkeäksi kuin työnantajat. Työntekijöiden keskiarvo oli 1,1 ja työnantajien 3,1. Maito, jonka hinnan tietämistä työntekijät olivat arvottaneet keskimääräiseksi, oli saanut työnantajilta hieman keskimääräistä paremman arvosanan. Maidon hinnan tuntemista ei kuitenkaan pidetty työnantajien keskuudessa tärkeimpänä.

Työturvallisuudessa keskiarvon perusteella työntekijät ja työnantajat pitivät näitä asioita yhtä tärkeänä. Työntekijöiden keskiarvo oli 4,8 ja työnantajien keskiarvo oli 4,9. Molemmat pitivät erittäin tärkeänä turvallista työskentelytapaa eläinten kanssa. Tärkeänä pidettiin työvaatetusta ja työjalkineiden käyttöä. Suojainten ja koneiden käytössä vastaukset erosivat toisistaan.

Lypsyssä työntekijöiden ja työnantajien mielipiteet erosivat keskiarvon perusteella 0,5 pisteen verran. Työntekijöiden keskiarvo oli 3,6 ja työnantajien keskiarvo oli 4,1. Tärkeysjärjestys ei kuitenkaan eronnut toisistaan. Tärkeimpänä pidettiin hiehon opettamista lypsyyn ja vähiten tärkeänä lypsyn osaamista lypsyasemalla sekä mittalypsyn suorittamista.

Ruokinnassa työntekijät ja työnantajat pitivät näitä asioita yhtä tärkeänä keskiarvon perusteella. Keskiarvo oli 4,5. Tärkeysjärjestys ei vaihdellut, tosin työntekijöillä oli keskiarvoissa vähemmän vaihtelua kuin työnantajilla. Seosrehun valmistaminen oli ainoa poikkeus. Keskiarvoon vaikutti suuresti se, että työntekijöiden vertailussa oli vain kaksi haastateltavaa.

Eläinten seurannassa työntekijät pitivät keskiarvon perusteella tätä hieman tärkeämpänä kuin työnantajat. Työntekijöiden keskiarvo oli 4,7 ja työnantajien oli 4,4. Tärkeysjärjestyksellä ei kuitenkaan ollut eroja. Tärkeimpänä pidettiin kiiman tunnistamista ja oikean siemennysajankohdan arviointia ja vähiten tärkeänä kuntoluokituksen osaamista.

Olosuhteiden arvioinnissa työntekijöiden ja työnantajien kesken keskiarvon perusteella tätä pidettiin yhtä tärkeänä. Työntekijöiden keskiarvo oli 3,8 ja työnantajien 3,9. Tärkeysjärjestyksessä oli hiukan eroja. Tärkeimpänä molemmat pitivät navetan normaalin lämpötilan tuntemista. Työntekijät olivat sitä mieltä, että eläinten tilavaatimukset olivat vähiten tärkeä asia. Työnantajat taas olivat sitä mieltä, että riittävän valoisuuden tietäminen oli vähiten tärkeää.

Teknisissä taidoissa työntekijöiden ja työnantajien kesken osaamista pidettiin yhtä tärkeänä. Työntekijöiden keskiarvo oli 4,1 ja työnantajien 4,3. Tärkeimpänä molemmat pitivät sitä, että seuraa navetan koneita ja laitteita, jotta ne toimivat oikein. Työntekijät pitivät vähiten tärkeänä osata käyttää lannanpoistojärjestelmää. Työnantajat taas pitivät vähiten tärkeänä osata käyttää kuivikkeen jakojärjestelmää.

Yleisimmissä sairauksissa ja hoidon tarpeen määrittämisessä työntekijöiden ja työnantajien kesken keskiarvon perusteella tätä pidettiin yhtä tärkeänä. Työntekijöiden keskiarvo oli 4,6 ja työnantajien 4,7. Tärkeysjärjestys pysyi myös samana. Tärkeintä oli tunnistaa utareterveyteen liittyvät sairaudet ja vähiten tärkeää oli tunnistaa hedelmällisyyteen liittyvät sairaudet. Sanallisten kysymysten vastaukset olivat samanlaiset työntekijöillä ja työnantajilla. Työnantajien vastauksissa oli ollut ensimmäisen kysymyksen kohdalla hieman enemmän vaihtelua, mutta perusajatus oli sama. Toiseen kysymykseen vastattiin täysin samalla tavalla molemmilta puolilta.

Lääkinnässä ja muihin terveyteen vaikuttavissa asioissa työntekijät ja työnantajat pitivät tätä, keskiarvon perusteella, yhtä tärkeänä. Työntekijöiden keskiarvo oli 4,2 ja työnantajien 4,5. Tärkeysjärjestys oli sama. Tärkeimpänä pidettiin utareen lääkitsemisen osaamista ja lihakseen pistämistä. Vähiten tärkeänä pidettiin nupoutuksen osaamista. Ainoana erona oli se, että työntekijöiden mielestä on tärkeää osata tarvittaessa lopettaa eläin. Työnantajien puolelta tätä ei pidetty niin tärkeänä taitona. Keskiarvoon vaikutti tietysti se, että osa tiloista ei pitänyt tätä taitoa yhtään tärkeänä ja osa taas piti tärkeänä.

Informaation hyödyntämisessä ja kirjanpidossa työnantajat pitivät keskiarvon perusteella näitä tärkeämpänä kuin työntekijät. Työnantajien keskiarvo oli 3,2 ja työntekijöiden oli 2,9. Selkeää eroa ei kuitenkaan ollut, joten vastauksiin saattoi vaikuttaa se, että työntekijöitä oli haastateltu vain kahden, jolloin toisen eriävä vastaus toisesta vaikuttaa merkittävästi keskiarvoon. Tärkeysjärjestys oli kuitenkin sama. Tärkeimpänä pidettiin sitä, että osaa hyödyntää lypsyssä saatavaa informaatiota ja vähiten tärkeänä pidettiin nasevan hyödyntämisen ja käytön osaamista.

Erityistaidoissa työntekijöiden ja työnantajien mielipiteet kohtasivat siinä, että molemmat pitivät tärkeänä osata käyttää tietotekniikkaa. Työnantajat olivat sitä mieltä, että koneita tulisi osata huoltaa hieman, mutta työntekijät eivät kokeneet tätä tärkeäksi työnsä kannalta. Muuten vastaukset hajosivat paljon.

Työn suunnittelussa työntekijöiden ja työnantajien vastaukset erosivat hieman, sillä työnantajien mielestä työntekijä saa itse päättää missä järjestyksessä annetut työtehtävät suoritetaan. Työntekijät taas kokevat, että työt tehdään yleensä aina samalla rutiinilla. Tähän tosin saattaa vaikuttaa se, että samassa työjärjestyksessä tehtynä töistä ei ainakaan unohda mitään kohtaa vaan kaikki tulee tehtyä. Muuten vastauksissa ei ollut eroja.

Tuotannon kehittämisessä työntekijän ja työnantajan mielipiteet olivat hieman erilaiset. Työnantajat ottivat vastaan mielipiteitä ja ehdotuksia tuotannon kehittämisestä. Työntekijät taas kokivat, ettei tuotannon kehittämisessä mukana oleminen ole tärkeää. Maatalousalan kehittymisen seuraamisen vastaukset erosivat. Toinen työntekijä oli samaa mieltä työnantajien kanssa siitä, että maatalousalan kehittymistä tulee seurata. Toinen työntekijä oli taas eri mieltä työnantajien kanssa. Tähän saattoi vaikuttaa se, että työntekijä ei pitänyt tärkeänä seurata maatalousalan kehittymistä juuri oman työnsä kannalta. Muuten kyllä aihe kiinnosti.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Lypsykarjatiloilta halutaan töihin luotettava henkilö, joka on oma-aloitteinen ja jolla on ongelmanratkaisukykyä. Hänen halutaan myös pystyvän rakentamaan keskusteluun sekä ilmaistava itsensä selkeästi. Hänen myös halutaan toimivan moraalisesti ja eettisesti oikein. Työntekijän on oltava työturvallisuuden huomioon ottava, käytännönläheinen ja alasta tarpeeksi tietävä. Halutaan, että työntekijä tunnistaa vasikkaripulin, utareterveyteen liittyvät sairaudet sekä ontumiset ja muut jalkasairaudet. Hänen on hallittava vasikoiden juotto ja osattava käyttää ruokintalaitteita. Tärkeänä pidetään myös sitä että työntekijä hallitsee lypsyn erityistilanteissa ja osaa opettaa hiehon lypsyyn. Tekniset taidot kuten tietokoneen käyttö on erityisen tärkeää etenkin automaattilypsytiloilla. Erittäin tärkeinä taitoina tiloilla pidettiin myös kiiman tunnistamisen ja oikean siemennysajankohdan arvioinnin sekä erilaisten alkavien häiriötilojen tunnistamisen. Työntekijän halutaan myös osaavan lihakseen pistämisen, kuumeen mittaamisen ja utareen lääkitsemisen.

Työntekijöiden mielestä heidän työnsä kannalta on tärkeää olla luotettava, oma-aloitteinen ja heillä tulee olla ongelmanratkaisutaitoa. Työntekijät pitivät samoja asioita tärkeänä kuin työnantajat. Työntekijät pitivät myös turvallista työskentelytapaa eläinten kanssa yhtä tärkeänä asiana kuin työnantajat. Näin oli myös ruokinnan osaamisen ja sairauksien tunnistamisen sekä hoidon tarpeen määrittämisen kanssa. Lypsyn osaamista työnantajat pitivät tärkeämpänä kuin mitä työntekijät olivat työnsä kannalta kokeneet tärkeäksi. Eläinten seurannan osaamista taas työntekijät pitivät työnsä kannalta tärkeämpänä kuin mitä työnantajat olivat mieltä, että on hyvä osata. Lääkinnästä oltiin muuten kaikista asioista samaa mieltä mutta

eläinten lopettaminen oli työntekijöiden mielestä hyödyllistä tarvittaessa osata. Tiloilla tämä oli jakanut mielipiteet puolesta ja vastaan.

Yhden työntekijän haastattelussa nousi esille sellainen huomio, että joillakin agrologiksi opiskelevilla on sellainen käsitys, että agrologit eivät tee käytännön karjanhoitajan töitä valmistuttuaan. Yksi ajatus oli sellainen, että tältä opintoasteelta valmistuminen edellyttäisi sitä, että ei työskenneltäisi käytännön töissä ollenkaan. Oudoimpana asiana tässä on kuitenkin se, että agrologin koulutus perustuu juuri teorian ja käytännön yhdistämiseen. Jolloin valmistuneella henkilöllä on erittäin hyvät edellytykset työskennellä paljon tietotaitoa tarvitsevassa käytännön ammatissa kuten karjanhoitajana. Huomiona kuitenkin se, että ilmeisesti tällaiset henkilöt sitten halusivat työskennellä vähemmän käytäntöön liittyvissä työtehtävissä.

Kyselyjä tehdessä kävi ilmi, että osalla tiloista olisi tarvetta sellaisille työntekijöille, jotka tekisivät töitä useammalla tilalla yhtä aikaa. Tiloilla ei ole tarvetta palkata kokoaikaista työntekijää, mutta silti haluttaisiin silloin tällöin palkata lomituksen ulkopuolista apua. Tähän haluttaisiin jokin erillinen taho, joka tarjoaisi mahdollisuuden yhdistää tiloja ringeiksi ja palkata näille ringeille työntekijöitä. Tällä tavalla voitaisiin esimerkiksi agrologeille tarjota valmistumisen jälkeen työllistymismahdollisuuksia.

Työssä tuli esille se, että karjanhoitajana työskentelevän henkilön on hallittava hyvin monta erilaista kokonaisuutta. Karjanhoitajalla tulee olla vankka tietopohja nautojen sairauksista, niiden oireista ja vaikutuksista tuotantoon. Hänen on myös osattava määrittää hoidon tarve ja kiireellisyys. On myös tiedettävä miten vasikoita juotetaan, miten vieroitetaan juotosta siten, että vasikoista tulee hyviä märehijöitä. Hänen on tiedettävä mitkä asiat vaikuttavat eläinten syöntiin ja tunnistettava ruokinnan oikeellisuuden mittarit. Karjanhoitajan on tunnistettava kiima ja arvioitava oikea siemennysajankohta sekä tunnistettava alkavat häiriötilat. Käytännön toisista tärkeintä on osata lypsää, lääkittää ja käyttää erilaisia laitteita aina traktorista ruokintalaitteisiin. Nykyisin tiloilla on käytössä myös paljon tietotekniikkaa, joten tietokonetta on pystyttävä käyttämään. Näitä haastatteluista esiin nousseita asioita voidaan hyödyntää kehitettäessä agrologin koulutusta. Agrologiopiskelijat jotka suunnittelevat lähtevänsä valmistumisen jälkeen käytännön töihin lypsykarjatilalle hyötyvät työstä siten, että löytävät sieltä vastauksia siihen mitä kaikkea lypsykarjatilalla työskentelevältä henkilöltä vaaditaan. Lypsykarjatilat taas hyötyvät työstä sen pohjalta, että agrologin koulutuksen kehittäminen lisää osaavaa työvoimaa, jota tilalle voidaan palkata.

LÄHTEET

- Agrologit 2008. Kesäpäivät juhlahumussa. Agrologit-lehti 3/2008, 8.
- HAMK. 2013a. Agrologi (AMK). Hämeen ammattikorkeakoulu. Viitattu 24.4.2013.
http://portal.hamk.fi/portal/page/portal/HAMK/koulutus/Nuorisokoulutus/maaseutuelinkeinot/agrologi_amk
- HAMK. 2013b. Opetustarjonta. Hämeen ammattikorkeakoulu. Viitattu 24.4.2013.
http://portal.hamk.fi/portal/page/portal/HAMK/koulutus/Nuorisokoulutus/maaseutuelinkeinot/maaseutuelinkeinojen_ko_maatilatalouden_sv/opetustarjonta
- JAMK. 2013a. Tietoa valmistuneiden sijoittumisesta työelämään. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Viitattu 15.5.2013.
http://www.jamk.fi/tutustu/alumnitoiminta/sijoittuminen_tyoelamaan
- JAMK. 2013b. Agrologi (AMK) Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Viitattu 25.4.2013.
<http://www.jamk.fi/koulutus/tutkinnot/nuoret/luonnonvara-ala/maaseutuelinkeinot>
- Karjanhoitaja. 2013. Vacancies.fi. Viitattu 5.5.2013.
<http://vacancies.fi/tag/karjanhoitaja/>
- Km-vet 2011. Hoitaja on tärkein ympäristö tekijä. Km-vet lehti 5/2011, 20-21.
- Näyttötutkinnon perusteet. 2012. Tuotantoeläinten hoidon ja hyvinvoinnin ammattitutkinto 2012. Viitattu 5.5.2013.
http://www.oph.fi/download/142328_TuotantoelaintHoitoHyvVointi_AT2012_987689verkko.pdf
- OAMK. 2013. Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma. Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Viitattu 25.4.2013.
http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/nuoret_suomenkielinen/koulutusohjelmat/maaseutuelinkeino/
- Opiskelupaikka. 2013. Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma. Viitattu 24.4.2013.
<http://www.opiskelupaikka.fi/Koulutus/Ammattikorkeakoulu/AMK-Luonnonvara-ala-ja-ymparistoala/Maaseutuelinkeinojen-koulutusohjelma>
- RAMK. 2013. Tulevaisuus pohjoisessa opinto-opas 2012-2013. Rovaniemen ammattikorkeakoulu. Viitattu 25.4.2013.
https://arkki.ramk.fi/RAMK/arkisto/julkinen/RAMK_opinto-opas_2012-2013.pdf

SAVONIA. 2013. Koulutusohjelmat ja valintaperusteet. Savonia-ammattikorkeakoulu. Viitattu 25.4.2013.
<http://portal.savonia.fi/amk/fi/node/221/?koid=250&lv=S2013&km=2>

SEAMK. 2013. Maatalousalan opiskelu Ilmajoella. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Viitattu 25.4.2013.
http://www.seamk.fi/Suomeksi/Koulutus/Koulutusalat/Luonnonvara_ ja_ymparistoala/Maaseutuelinkeinojen_koulutusohjelma/Opiskelun_rytmitys.iw3

Vihola, T.2004. Suomen maatalouden historia osa 2. Jyväskylä:Gummerus kirjapaino oy.

Kysely lypsykarjatiloiille

Taustatiedot

Karjakoko: _____

Montako vuotta tilalla on ollut työntekijä/työntekijöitä: _____

Rasti ruutuun kumpi lypsytapa on tilalla käytössä:

Lypsyasema

Lypsyrobotti

1. Työntekijän sosiaaliset taidot

Laita työyhteisötaidot tärkeysjärjestykseen (7= kaikkein tärkein ->)

- ___ Ongelmanratkaisutaidot
- ___ Organisointi
- ___ Oma-aloitteisuus
- ___ Luotettavuus
- ___ Toimii moraalisesti ja eettisesti oikein
- ___ Rakentava keskustelu ja selkeä ilmaisu
- ___ Kyky empatiaan ja toisen kunnioittaminen

Kommentteja/lisäyksiä:

2. Alan lainsäädäntö

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työntekijän tuntee kyseinen lainsäädäntö (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- ___ Eläinsuojelulaki (Laki jonka tarkoitus on suojella eläimiä kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta sekä edistää eläinten hyvää kohtelua ja hyvinvointia)
- ___ Rehulaki (Laki jolla varmistetaan rehujen laatu, turvallisuus, jäljitettävyyys sekä rehuista annettavien tietojen asianmukaisuus jotta voidaan turvata eläinten terveys ja niistä saatavien elintarvikkeiden turvallisuus)
- ___ Laki eläinten kuljetuksesta (Säädökset sitä miten ja millä eläimiä voidaan kuljettaa)

- Eläintautilaki (Laki jota noudattamalla ennakolta ehkäistään ja vastustetaan eläintauteja)
- Laki helposti leviävien eläintautien vastustamiseksi (Laki jota noudattamalla pyritään ehkäisemään helposti leviävät eläintaudit)
- Laki eläinten lääkitsemisestä (Ohjeistus siitä miten ja mitä lääkkeitä voidaan käyttää eläinten lääkitsemisessä)
- Laki lääkkeiden säilyttämisestä (Säädös siitä miten lääkkeitä tulee säilyttää tilalla)
- Luomulainsäädäntö (Eviran luomutuotannon ohjeet)
- Meijerin ohjeistus (Esim. Valion laatukäsikirja)

Kommentteja/lisäyksiä:

3. Maatalouspolitiikka

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työntekijän tuntee mitä seuraaviin kokonaisuuksiin kuuluu (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Viljelijän saamat tuet
- Maataloustukien valvonta
- Maataloustukien maksatus

Kommentteja/lisäyksiä:

4. Tuotteiden hinnat ja tuotantopanosten hinnoittelu

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työntekijän tuntee kyseisten tuotanto panosten ja tuotteiden hinnat (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Siemenet
 - Lannoitteet
 - Torjunta-aineet
 - Maatalouskoneet
 - Ostorehut
-

- Kotoiset rehut
- Polttoaineet
- Rakennusinvestoinnit
- Sähkö
- Vesi
- Maito
- Liha
- Eloon myytävät eläimet

Kommentteja/lisäyksiä:

5. Työturvallisuus

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on että työntekijä huomioi/käyttää työturvallisuuteen vaikuttavia asioita/välineitä (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Työvaatetus ja työjalkineet
- Suojaimet
- Turvallinen työskentely tapa eläinten kanssa
- Koneiden käyttö

Kommentteja/lisäyksiä:

6. Lypsy

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työntekijän osata nämä taidot (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Käyttää erilaisia lypsylaitteita
- Lypsy lypsyasemalla
- Lypsy robotilla
- Mittalypsyn suorittaminen

- Maitonäytteen otto
- Hiehon opettaminen lypsyyn
- Lypsy erityistilanteissa

Kommentteja/lisäyksiä:

7. Ruokinta

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työntekijän osata nämä taidot (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Käyttää ruokintalaitteita
- Seosrehun valmistaminen
- Osaa arvioida rehun laatua aistinvaraisesti
- Tuntee naudän ruoansulatus
- Tuntee rehut joita naudalle voidaan syöttää
- Vasikoiden juotto
- Vasikoiden vieroittaminen juotosta
- Eläimen syönnin seuranta laitteiden antamien tietojen ja eläimen käytöksen perusteella
- Tunnistaa ruokinnan oikeellisuuden mittarit
- Tuntee eläimen ravintoaineiden tarve eri tuotantovaiheissa

Kommentteja/lisäyksiä:

8. Eläinten seuranta

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työntekijän osata nämä taidot (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Tunnistaa naudän lajityypillinen käytös
 - Alkavien häiriötilojen tunnistaminen
 - Tunnistaa häiriökäyttäytyminen
-

- Tunnistaa poikimisen alkaminen
- Avustaa poikimisessa
- Kiiman tunnistaminen ja oikean siemennys ajankohdan arviointi
- Kuntoluokitus
- Erottaa terveen ja sairaan eläimen käytös
- Tunnistaa sairaan eläimen oireet

Kommentteja/lisäyksiä:

9. Olosuhteiden arviointi

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työntekijän osata nämä taidot (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Arvioi navetan ilmaa aistinvaraisesti
- Tietää mikä on navetan normaali lämpötila
- Eläinten tilavaatimukset
- Tietää mikä on riittävä valoisuus

Kommentteja/lisäyksiä:

10. Tekniset taidot

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työntekijän osata nämä taidot (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Lannanpoistojärjestelmän käyttö
- Kuivikkeen jakojärjestelmän käyttö
- Traktorin käyttö
- Seuraa, että navetan koneet ja laitteet toimivat oikein

Kommentteja/lisäyksiä:

11. Yleisimmät sairaudet ja hoidon tarpeen määrittäminen

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työntekijän tunnistaa (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Ruokintaperäiset sairaudet
- Hedelmällisyyteen liittyvät sairaudet
- Utareterveyteen liittyvät sairaudet
- Ontumiset ja muut jalkasairaudet
- Tarttuvat taudit
- Vasikkaripuli

Kommentteja/lisäyksiä:

11.1 Tuleeko työntekijän osata määrittää hoidon tarve ja kiireellisyys?

11.2 Tuleeko työntekijän tietää mitä perusasioita kannattaa ottaa selville ennen eläinlääkärille soittoa?

12. Lääkintä/ muut terveyteen vaikuttavat asiat

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työntekijän osata (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Utareen lääkitseminen
- Lihakseen pistäminen
- Lääkkeen antaminen suun kautta
- Kuumeen mittaaminen
- Nupoutus
- Eläimen lopettaminen

Kommentteja/lisäyksiä:

13. Informaation hyödyntäminen/ kirjanpito

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työntekijän osata (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Hyödyntää ruokintalaitteista saatavaa informaatiota
- Hyödyntää lypsyssä saatavaa informaatiota
- Hyödyntää Nasevaa
- Käyttää Nasevaa
- Osaa hyödyntää neuvonnan tuottamaa informaatiota
- Osaa pitää lääkekirjanpitoa

Kommentteja/lisäyksiä:

14. Erityistaidot

Mitkä seuraavista asioista työntekijän tulee osata rastita

- Ruokinnan suunnittelu, miten:

- Jalostuksen suunnittelu, miten:

- Siemennys, miten:

- Sorkkahoito, miten:

- Tietotekniikan käyttö, miten:

- Koneiden korjaus ja huolto, miten:

Kommentteja/lisäyksiä:

15. Työn suunnittelu

Tuleeko työntekijän itse suunnitella työnsä?

Tuleeko työntekijän osata suunnitella työnsä, ottaen huomioon kuukausi- ja vuosirytmien?

Kommentteja/lisäyksiä:

16. Tuotannon kehittäminen

Millä osa-alueilla työntekijä on mukana tuotannon kehittämisessä?

Tuleeko työntekijän seurata maatalousalan kehittymistä?

Kommentteja/lisäyksiä:

17. Vapaa sana

Jos mielestäsi kyselystä jäi jotain puuttumaan tai haluaisit kommentoida/ täsmentää jotain, voit kirjoittaa sen tähän.

Kysely lypsykarjatiloiilla työskenteleville

Taustatiedot

Koulutus: _____

Työkokemus alalta: _____

1. Sosiaaliset taidot

Mitkä työyhteisötaidot ovat tärkeimpiä työsi kannalta? Laita työyhteisötaidot tärkeysjärjestykseen (7= kaikkein tärkein ->).

- ___ Ongelmanratkaisutaidot
- ___ Organisointi
- ___ Oma-aloitteisuus
- ___ Luotettavuus
- ___ Toimii moraalisesti ja eettisesti oikein
- ___ Rakentava keskustelu ja selkeä ilmaisu
- ___ Kyky empatiaan ja toisen kunnioittaminen

Kommentteja/lisäyksiä:

2. Alan lainsäädäntö

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työsi kannalta tuntee kyseinen lainsäädäntö (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- ___ Eläinsuojelulaki (Laki jonka tarkoitus on suojella eläimiä kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta sekä edistää eläinten hyvää kohtelua ja hyvinvointia)
- ___ Rehulaki (Laki jolla varmistetaan rehujen laatu, turvallisuus, jäljitettävyyys sekä rehuista annettavien tietojen asianmukaisuus jotta voidaan turvata eläinten terveys ja niistä saatavien elintarvikkeiden turvallisuus)
- ___ Laki eläinten kuljetuksesta (Säädökset sitä miten ja millä eläimiä voidaan kuljettaa)
- ___ Eläintautilaki (Laki jota noudattamalla ennakolta ehkäistään ja vastustetaan eläintauteja)
- ___ Laki helposti leviävien eläintautilien vastustamiseksi (Laki jota noudattamalla pyritään ehkäisemään helposti leviävät eläintaudit)

- Laki eläinten lääkitsemisestä (Ohjeistus siitä miten ja mitä lääkkeitä voidaan käyttää eläinten lääkitsemisessä)
- Laki lääkkeiden säilyttämisestä (Säädös siitä miten lääkkeitä tulee säilyttää tilalla)
- Luomulainsäädäntö (Eviran luomutuotannon ohjeet)
- Meijerin ohjeistus (Esim. Valion laatukäsikirja)

Kommentteja/lisäyksiä:

3. Maatalouspolitiikka

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työsi kannalta tuntee mitä seuraaviin kokonaisuuksiin kuuluu (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Viljelijän saamat tuet
- Maataloustukien valvonta
- Maataloustukien maksatus

Kommentteja/lisäyksiä:

4. Tuotteiden hinnat ja tuotantopanosten hinnoittelu

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työsi kannalta tuntee kyseisten tuotanto panosten ja tuotteiden hinnat (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Siemenet
- Lannoitteet
- Torjunta-aineet
- Maatalouskoneet
- Ostorehut
- Kotoiset rehut
- Polttoaineet
- Rakennusinvestoinnit

- Sähkö
- Vesi
- Maito
- Liha
- Eloon myytävät eläimet

Kommentteja/lisäyksiä:

5. Työturvallisuus

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työsi kannalta huomioida/käyttää työturvallisuuteen vaikuttavia asioita/välineitä (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Työvaatetus ja työjalkineet
- Suojaimet
- Turvallinen työskentely tapa eläinten kanssa
- Koneiden käyttö

Kommentteja/lisäyksiä:

6. Lypsy

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on osata nämä taidot työsi kannalta (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Käyttää erilaisia lypsylaitteita
- Lypsy lypsyasemalla
- Lypsy robotilla
- Mittalypsyn suorittaminen
- Maitonäytteen otto
- Hiehon opettaminen lypsyyn
- Lypsy erityistilanteissa

Kommentteja/lisäyksiä:

7. Ruokinta

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työsi kannalta osata nämä taidot (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Käyttää ruokintalaitteita
- Seosrehun valmistaminen
- Osaa arvioida rehun laatua aistinvaraisesti
- Tuntee naudon ruoansulatus
- Tuntee rehut joita naudalle voidaan syöttää
- Vasikoiden juotto
- Vasikoiden vieroittaminen juotosta
- Eläimen syönnin seuranta laitteiden antamien tietojen ja eläimen käytöksen perusteella
- Tunnistaa ruokinnan oikeellisuuden mittarit
- Tuntee eläimen ravintoaineiden tarve eri tuotantovaiheissa

Kommentteja/lisäyksiä:

8. Eläinten seuranta

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työsi kannalta osata nämä taidot (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Tunnistaa naudon lajityypillinen käytös
 - Alkavien häiriötilojen tunnistaminen
 - Tunnistaa häiriökäyttäytyminen
 - Tunnistaa poikimisen alkaminen
 - Avustaa poikimisessa
 - Kiiman tunnistaminen ja oikean siemennys ajankohdan arviointi
-

- Kuntoluokitus
- Erottaa terveen ja sairaan eläimen käytös
- Tunnistaa sairaan eläimen oireet

Kommentteja/lisäyksiä:

9. Olosuhteiden arviointi

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työsi kannalta osata nämä taidot (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Arvioi navetan ilmaa aistinvaraisesti
- Tietää mikä on navetan normaali lämpötila
- Eläinten tilavaatimukset
- Tietää mikä on riittävä valoisuus

Kommentteja/lisäyksiä:

10. Tekniset taidot

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työsi kannalta osata nämä taidot (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Lannanpoistojärjestelmän käyttö
- Kuivikkeen jakojärjestelmän käyttö
- Traktorin käyttö
- Seuraa, että navetan koneet ja laitteet toimivat oikein

Kommentteja/lisäyksiä:

11. Yleisimmät sairaudet ja hoidon tarpeen määrittäminen

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työsi kannalta tunnistaa (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Ruokintaperäiset sairaudet
- Hedelmällisyyteen liittyvät sairaudet
- Utareterveyteen liittyvät sairaudet
- Ontumiset ja muut jalkasairaudet
- Tarttuvat taudit
- Vasikkaripuli

Kommentteja/lisäyksiä:

11.1 Onko hoidon tarpeen ja kiireellisyyden määrittäminen tärkeää työsi kannalta?

11.2 Onko työsi kannalta tärkeää tietää mitä perusasioita kannattaa ottaa selville ennen eläinlääkärille soittoa?

12. Lääkintä/ muut terveyteen vaikuttavat asiat

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työsi kannalta osata (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Utareen lääkitseminen
- Lihakseen pistäminen
- Lääkkeen antaminen suun kautta
- Kuumeen mittaaminen
- Nupoutus
- Eläimen lopettaminen

Kommentteja/lisäyksiä:

13. Informaation hyödyntäminen/ kirjanpito

Arvioi asteikolla 1-5 kuinka tärkeää on työsi kannalta osata (5= Erittäin tärkeää, 1= Ei yhtään tärkeää)

- Hyödyntää ruokintalaitteista saatavaa informaatiota
- Hyödyntää lypsyssä saatavaa informaatiota
- Hyödyntää Nasevaa
- Käyttää Nasevaa
- Osaa hyödyntää neuvonnan tuottamaa informaatiota
- Osaa pitää lääkekirjanpitoa

Kommentteja/lisäyksiä:

14. Erityistaidot

Työsi kannalta mitkä seuraavista asioista tulee osata, rastita

- Ruokinnan suunnittelu, miten:

- Jalostuksen suunnittelu, miten:

- Siemennys, miten:

- Sorkkahoito, miten:

- Tietotekniikan käyttö, miten:

- Koneiden korjaus ja huolto, miten:

Kommentteja/lisäyksiä:

15. Työn suunnittelu

Olisiko työsi kannalta tärkeää suunnitella työt itsenäisesti?

Onko työsi kannalta tärkeää osata suunnitella työnsä, ottaen huomioon kuukausi- ja vuosirytmien?

Kommentteja/lisäyksiä:

16. Tuotannon kehittäminen

Onko työsi kannalta tärkeää olla mukana tuotannon kehittämisessä?

Onko työsi kannalta tärkeää seurata maatalousalan kehittymistä?

Kommentteja/lisäyksiä:

17. Vapaa sana

Jos mielestäsi kyselystä jäi jotain puuttumaan tai haluaisit kommentoida/ täsmentää jotain, voit kirjoittaa sen tähän.
